

Harc Dollfuss örökéért

Önként jelentkezett
Dollfuss kancellár gyilkosa

Harminc felkelő kerül katonai törvényszék elé, a többi felett statáriális bíróság ítélik — Háromezerhatszáz lázadót tartóztattak le — Véres harcok Karintiában és Tirolban — Papen volt alkancellár lett Németország bécsi követe — Meghalt Rintelen dr., a puccs értelmi szerzője — Az osztrák hatóságok nem hisznek a merénylő vallomásaiban

Starhemberg, Vaugoin, Schmitz és Ender
az új kancellár-jelöltek

Bécsből jelentik: Az osztrák főváros gyászol. Az uccákon, a középületeken, a házakon gyászlobogót lenget a szél. Az összes templomokban a tegnap esti rendes harangozás után, külön Dollfuss kancellár lelkiüdvéért bugtak, kongtak a harangok. Nagyszabású előkészületek történtek a temetésre vonatkozólag.

Ferenc József császár halála óta nem volt olyan hatalmas temetés, mint amilyen szombaton fog lefolyni.

A temetés programját különben már megállapították. Az utolsó végtisztesség szombaton pontosan 14 óra 30 perckor veszi kezdetét. A városházán felravatolozott koporsó előtt több beszéd hangzik el. A holttestet ezután a Szent István székesegyházba szállítják. Onnan a hietzingi temetőbe halad a temetési menet.

Dollfuss temetése napja egyveesik a háboru kitérésének napjával és ezért

Ausztria valamennyi templomában egyuttal békemisést tartanak.

Rendőrtisztek a puccs élén

A Reichspost jelentése szerint, a rendőrség őrizetében százhat zendülő van, akik ezelőtt az osztrák hadsereg tagjai voltak. Valamennyien horogkeresztes propagandát fejtettek ki, akiket ezért kizártak a szövetségi hadseregből.

Egy Holzweber nevű őrmester gyűjtötte össze ezeket a katonavégzett egyéneket, akiket már hetek óta rendes kiképzésben részesítettek.

Kitanították őket katonai fegyelmezettséggel, hogyan kell a puccs végrehajtásánál viselkedniük. Pontosán előkészítették a rajtaütés legkisebb részleteit is és megállapodtak abban, hogy a forradalmi gárda tagjait — ahogyan magukat nevezték — írásban értesítik a rajtaütés idejéről. Kedden határozták el, hogy a következő napon hajtják végre az államcsinyt.

A rohamcsapat minden egyes tagja írásbeli parancsot kapott, amelyet még reggel kézhez vettek.

Ebben arra utasították őket, hogy délben a Stíft-kaszárnya mellett lévő német tornateremben jelenjenek meg.

A letartóztatott lázadók kihallgatása során a következő részletek derültek ki: A nemzeti-szocialista lázadók arra az álláspontra helyezték a mozgalom megindulásakor, hogy a Dollfuss-kormány törvénytelenül bitorolja a hatalmat és ők, a nemzeti-szocialisták, képviselik a törvényes hatalmat. Szerintük jogosan léptek fel, annál is inkább, mert amikor a

kancellári palotába benyomultak, elmondották, hogy

Steinhäusel rendőrségi kerületi parancsnok és Gotzmann dr. rendőrigazgatók parancsára jelentek meg a kancellári épület elfoglalására. Steinhäusel jelenleg is az államrendőrség szolgálatában áll és nemrégiben még Bécsben teljesített szolgálatot, azonban szélsőséges horogkeresztes érzelmei miatt Würdenbe áthelyezték. Gotzmann dr. is aktív szolgálatot teljesít az államrendőrségen és így akadály nélkül bejuthattak a Ballhaus-téri épületbe.

A vizsgálat során megállapították teljes bizonyossággal a kancellár gyilkosának nevét is.

A gyilkos Panetta Ottó 35 éves volt katonai, aki tizenhét éven keresztül teljesített katonai szolgálatot és őrmesteri rangig vitte. A békében és a háboruban a császárhadászoknál szolgált. Háboru után a szövetségi hadsereghez került ahonnan azonban nemzeti-szocialista érzelmei miatt elbocsátották.

Érdekes véletlen, hogy Dollfuss, a világháboru rettenthetetlen bátorságú császárhadász főhadnagyát, egy császárhadász ölte meg.

Puskafussal verték a kancellári hivatal tisztviselőit

A kancellári palota lázadói ellen megindított vizsgálat során ijesztő és megdöbbentő megállapítást tettek. Kiderült ugyanis, hogy a 144 lázadó jórészt aktív tagja a Heimwehrenek. Ugyancsak meglepetést keltő az a megállapítás is, amely az egész forradalmi megmozdulás és a gyilkosság vezérének személyére vonatkozik.

a vizsgálat ugyanis megállapította, hogy az egész összcsekküvés vezére, a bécsi rendőrség politikai osztályának vezetője, Böhm.

Böhm akkor került a bécsi rendőrségen vezető pozícióba, amikor a szociáldemokrata érzelmi rendőrtiszteket eltávolították. Ekkor a rendőrigazgatóságot Brand vette át, ő vette maga mellé Böhm doktort és a politikai osztály vezetésével bizta meg. Rövidesen kiderült azonban, hogy Branddal nem jó cserét csináltak. Ha elődje szocialista volt, Brand viszont horogkeresztesnek bizonyult, aki Böhmöt is horogkeresztes szimpátiái miatt vette maga mellé. Brand horogkeresztes üzemei csakhamar kiderültek s ellene is, Böhm ellen is eljárást indítottak.

A vizsgálat eredményeképpen Brandot el is távolították a rendőrség éléről.

Böhm azonban körültekintő óvatossággal dol-

Panetta Ottó, Dollfuss kancellár gyilkosa délután részletes vallomást tett a merénylő befolyásáról. Amikor ugyanis a kancellár meggyilkolásával gyanúsított kilenc lázadót kihallgattak, Panetta előlépett és így szólt:

— Kár ezeket az embereket faggatni, mert nyíltan megmondom, Dollfuss kancellárt én lőttem le!

Az őrmestert erre nyomban elkülönítették és megkezdtek a részletes kihallgatását. A vallomásból kiderült, hogy Dollfuss meghátrált a rátörő zendülők elől, akik fegyvert szegeztek rá. A hátrálás közben az egyik pillanatban a kancellár felkapta a kezét, amire a lázadók azt hitték, hogy Dollfuss ellentámadásba akar átmenni, akkor történt meg, hogy az őt körülvevő, katonai ruhába öltözött lázadók közül Panetta elsütötte revolverét. Panetta most azal védekezik, hogy ijedtében sült el a revolver és ő nem is tudja, hogy egyszer lőtt e Dollfussra, vagy kétszer. A lövések után mindannyian nagyon megijedtek a vér látására, nem volt szándékukban gyilkolni, csak megakarták ijesztetni a kormány tagjait. Tanácsalanságukban nem mertek orvost sem engedni Dollfusshoz, mert attól tartottak, ha az orvos bejön, akkor behatol a rendőrség is és ártalmatlanná teszik őket.

Letartóztatott iparmágnások

Dollfuss komornyikja azzal magyarázza meg a kancellár kézemelését, hogy ő rögtön megakartta magát adni, mert biztos volt benne, hogy ebből a helyzetből hamarosan úgy is meg fog menekülni. Ezért emelte fel a kezét.

A Marokkaneruccai laktanyában egész napon keresztül folytak a kihallgatások. Arra a kérdésre, hogy ki volt a kormányrendszer megbuktatására és Dollfuss megölésére irányuló mozgalom vezére,

mindenki azt válaszolja, hogy Rintelen dr.

Bécsben és Ausztria többi részeiben szerdán és csütörtökön

háromezer és hatszáz embert tartóztattak le. Őrizetbe helyezték azokat az iparmágnásokat is, akikről beigazolódott, hogy nagy pénzüsszegekkel finanszírozták a horogkeresztes mozgalmat.

gozott, úgy, hogy teljes mértékben tisztázni tudta magát. Nem is menesztették, sőt előléptetésben is részesült. Mindössze annyi elővigyázatosság történt, hogy nem politikai természetű beosztásba tették.

Az a tény, hogy a lázadásban nem gyűlevész egyenruhaborítók vettek részt, még súlyosabbá teszi a szerdai nap jelentőségét.

A kancellária épületében elfogott merénylők kihallgatása pénteken egész napon át tartott.

a letartóztatott horogkereszteseknél több Walter-féle németországi gyártmányú revolvert találtak.

A rendőrségen különben elvégezték a letartóztatott nemzeti-szocialisták rangsorozatát is.

Csupán harmincan kerülnek katonai törvényszék elé. A többiek felett a statáriális bíróság fog ítékezni.

A puccs értelmi szerzőjének, Rintelen dr.-nak állapota csütörtökön délben súlyosra fordult. Az agónia jelei mutatkoztak és orvosai azzal számoltak már, hogy a katasztrófát nem lehet elkerülni.

A Reuter-iroda jelenti Bécsből: Rintelen dr. pénteken délben meghalt.

Utólag vannak csak ismeretessé olyan jelenetek, melyek a horogkeresztesek által megszállyva tartott kancellári palotában játszódottak le, ahol a megrohanás percében rendes hivatalos óra folyt és ahol a összes hivatalnokok rendszeres szolgálati helyeiken tartózkodtak.

A lázadók puskatüssal véresre verték Belling, Durdwig, Harnpost, Tenslitz, Wellisch főtisztviselőket. Ottmar kancellári tanácsost pedig nemcsak puskatüssal, hanem a fegyver agyával oly brutális bánálmazták, hogy csütörtökig eszméletlen maradt. Cipősarokkal rugdosták a tanácsos oklatát, úgy, hogy több bordacsontja eltört.

A Ravag épülete előtt egy taxifőfür várakozott, aki megjegyzést sem tett a teherautón

Diktatúrát akar a Heimwehr

Dr. dr. egyetemi orvostanár több egyetemi tanártársával megvizsgálta Dollfuss holttestét. Az egyetemi tanárok lényegében ugyan azt állapították meg, mint az a rendőrorvos, a ki elsőnek vizsgálta meg a kancellárt holttestét. A horogkeresztes gyilkos, két sebet ejtett Dollfuss testén. Az egyik seb a nyak bal alsó részén hatolt be a testbe és a vállon át a gerincig hatolt. Orvosi megállapítás szerint, ez a seb nem volt halálos. Az bizonyos, hogy a gerinc megsérülése miatt, a kezek bénulását idézte elő — ha Dollfuss életben marad.

A másik seb a jobb vállba hatolt. Ez a sebesülés sem volt halálos. Az orvosok megállapították, hogy a halál oka az elvérzés. Ha a kellő időben orvosi segítséget részesült volna a kancellár, meg lehetett volna menteni az életnek. A szakszerű kezelés és a sebek azonnali bekötése esetén, Dollfuss megmenekülhetett volna a haláltól.

Dr. Stefan, a Hazafias Front vezére, levelet intézett a kormányhoz, amelyben határozottan kéri, hogy azok ellen, akik az államhatalom ellen fellázadtak, a kancellárt megölték,

a leggyorsabb időn belül hozzanak ítéletet és az ítéletet azonnal hajtsák végre.

Egyben azt is kéri, hogy a Hazafias Front egy megbízottjának biztosítsanak helyet a kormányban, aki az ügyek intézésében aktív részt vehessen. Ennek a levélnek az a politikai jelentősége, hogy eddig a kormány vezetője és a Hazafias Front vezére egy személy volt: Dollfuss. A Hazafias Front most viszont attól tart, hogy Starhemberg, illetve a Heimwehr jut tulsúlyba a kormányban és ezért kéri, hogy a Hazafias Front egy delegátusának is hely biztosítsassák a kabinetben.

Folyik a harc Karinthiában

A fővárosban teljes rend és nyugalom uralkodik. Grázi jelentések szerint Karinthiában fellángolt a harc. A Klagenfurth szomszédságában lévő Anna Bichel községben a felfegyverezett horogkeresztesek megtámadták a csendőrlaktányát. Véres harcokra került a sor a csendőrök és a támadók között, amelyek során 5 csendőr és 9 nemzeti szociálista meghalt. Sok sebesültet kórházba szállítottak. Bleiburgban és St. Feitben szintén tombol a harc. Két század katonaságot vezényeltek a két községbe. Klagenfurthból jelentik utóbb, hogy Leobenben és környékén fegyveres horogkeresztes csapatok vonultak fel, amelyek harcba bocsátkoztak a Heimwehr alakulatokkal és több súlyos sebesülés történt. St. Feit mellett a szövetségi hadsereg egy kapitánya, egy altisztje és öt katona esett el. Judenberg és Radkersburg körül, még folynak a harcok.

Egy újabb érkezett jelentés szerint, a karintiai harcok során, eddig hatvan ember esett el.

Grácból jelentik, hogy Karinthiában a helyzet rendkívül komoly.

St. Feit, Klagenfurth környékén a harcok még mindig folynak.

Egyre nagyobb Heimwehr-alakulatok indulnak a felkelés leverésére. A körvörthi-tó környékén is fellángolt a zendülés. A községben rendszerint a csendőrlaktányákat támadják meg. A Müzsgyében is megkezdődött a nemzeti-szociálisták fegyveres felkelése.

Feltűnő, hogy a horogkeresztesek nagy szervezethez rendelkeznek. Nagyon sok

érkező csoportra. Mégis, az egyik katonaruhás horogkeresztes megölte. A stúdióban megrendíté tragédia játszódott le. Egy bécsi ismert drámai művész színtársulatával együtt egy dráma több jelenetét próbálta.

Amikor a felfegyverzett forradalmárok a terembe rohantak, a színész halottségápadt lett, majd üvölteni, tombolni, tajtékzani kezdett. Nemcsak színésztársain, hanem a berontott forradalmárokon is rémület vált urrá.

Valamennyien a folyosóra menekültek ki. Néhány pillanat múlva egy nemzeti-szociálista tojás-gránátot dobott a szobába, amelytől a szoba butorai égni kezdtek. A gránát súlyos megsértette a színházat.

Leierantóval rendelkeztek, amelyekben különböző irányokba küldik formációikat, még pedig olyan helyekre, ahol a karhatalom a leg-erősebb.

A legújabb érkezett hírek szerint az eddig csendes Tirolban is fellobbantak a küzdelmek. Salzburgból érkező jelentések szerint pedig Alsó-ausztriában is sor kerül harcokra a felfegyverezett nemzeti-szociálisták és esendőrök között.

Karintiából érkezett legújabb hírek szerint St. Feitben rendkívül súlyos a helyzet. A megérkezett csendőrségi és katonai erősítés sem tud ura lenni a helyzetnek. Greifenburgban elfoglalták a csendőrségi laktányát és felfegyverezték a csendőroket. Millstadt és Seeboden is belesett már a harc-vonalba.

Újabb jelentések szerint

az elmúlt éjszaka Leoben és Bruck között meg kellett szüntetni a vasúti forgalmat, mert a vonalon megkezdődtek a harcok a felkelőkkel.

Leobenben egyébként tegnap a kora esti óráktól a reggeli órákig az uccákon is folytak a harcok. A felkelők a házak tetejéről lövöldöztek a katonaságot. Reggelre csak elkéseredett küzdelem után tudták megtisztítani a kormány csapatai a városkát a felkelőktől, akik 80 halottat vesztettek.

Két héttel ezelőtt Grácban agyonlőtték Zimmer Cornelius volt nemzeti-szociálista csoportvezetőt. A nyomozás nem tudta megállapítani, hogy miért gyilkolták meg a horogkeresztes, aki röviddel halála előtt lépett ki a pártból. Most tisztázódik ez a rejtélyes haláleset.

Zimmer Cornélius tudott a készülő puccsról és társai azt hitték, hogy el fogja árulni.

Németország békülni akar

Bécsből jelentik: Papan német alkancellárnak bécsi rendkívüli követé való kinevezése nagyon mély hatást váltott ki egész Ausztriában. A „Reichspost” rendkívüli kiadásban ismertette Hitlernek Papanhoz intézett levelét. Az újság feltűnő betűkkel írja: „Béke Németországban”. „Béke a határon túl testvérséggel”. Ausztriában nagy megkönnyebbülés válik érezhetővé. Bizakodnak abban, hogy sikerül megállapodást kötni Németországgal, amivel Ausztria számára békés és nyugodt napok következnek.

A Reichspost rendkívüli kiadását repülőgéppel Stájerországba, Karinthiába szállítják, ahol ledobják a még harcoló nemzeti-szociálisták közé.

Berlini jelentés szerint, a kormány vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy a bécsi eseményekért terhel-e Berlinben valakinek felelősség. A vizsgálat eredményeképpen hívták vissza a bécsi német követet, aki olyan kötelezettséget írt alá, amelyet a német kormány magára vonatkozólag nem tarthat kötelezőnek. Ugyancsak a vizsgálatnak tudható be, hogy

Habichtot, az ausztriai nemzeti-szociálisták volt vezetőjét, aki a müncheni rádióban az osztrák-ellenes propagandát irányította, rendelkezési állományba helyezték.

A vizsgálat megállapította, hogy németek a július 25-iki események előkészítésében nem vettek részt. Németország jóindulatú magatartását egyébként az is jelenti, hogy határ-

MŰVÉSZI gyermek és portré **FÉNYKÉPEK**
Nagyított képek jutányos áron 1955
NAGY GÉZA műtermében készülnek
Bul. Reg. Maria S. fidsz.

iti az államcsíny tervét. Ezért tették el az utból a volt nemzeti-szociálista vezetőt.

Hittler levele Papanhez

Hír szerint

Miklós elnöknek az a kívánsága, hogy Dollfuss örökébe Vaugoin, volt hadügyminiszter lépjen.

Rajta kívül nagy táborra van Schmidt dr. Bécs város főpolgármesterének. A keresztény-szociálisták Ender volt kancellárt szeretnék a kormány élén látni. Jól informált politikai körökben pedig úgy tudják, hogy

a Heimwehr diktatúrát szeretne bevezetni Starhemberg herceggel az élén.

A mai nap kétségtelenül legérdekesebb és meglepőbb eseménye Papan német alkancellár bécsi követé való kinevezése. Hitler birodalmi kancellár a kinevezést rendkívül meleg hangú levélben közölte Pappal. A levél szövege a következő:

„Igen tisztelt Papan Ur! A Bécsben lejátszódott események miatt kénytelen voltam Rieth dr. bécsi követ felmentését kérni a birodalmi elnöktől, mert Rieth követ hajlandó volt arra, hogy Németország részéről szabad elvonulást biztosítson az osztrák lázadóknak, anélkül, hogy erre a birodalmi kormánytól előzetes engedélyt kért volna. Miután ezzel a ténnyel a német kormányt belevonta egy olyan ügybe, amely kizárólag Ausztria belügye, kénytelen voltam őt visszahívni. A német kormány a legélesebben elítéli a bécsi sajtódaltos eseményeket, amelyet Európa amugyis tabilis politikai helyzetét felborúlással fenyegetik. Németország hozzá akar járulni a helyzet enyhítéséhez és azt akarja, hogy Németország és Ausztria újból baráti viszonyba kerüljön egymással. Éppen ezért kérem Papan alkancellár urat, hogy vállalja el a bécsi rendkívüli követi megbízást. Együttal legnagyobb és korlátlan bizalomról biztosítom és felmerdem az alkancellári és a Saar-vidéki kormánybiztos teendőik alól. Mint bécsi követnek, én leszek közvetlen feljebbvalója. Újból köszönetet mondva azokért a szolgálatokért, amelyeket a nemzeti-szociálista mozgalom felemelkedése érdekében és Németországgért tett, maradtam készséges híve: HITLER ADOLF.”

Papan ma már el is utazott Bécsbe.

Németország békülni akar

zárta rendelt el, éppen azért, hogy a rémhírterjesztésnek elejét vegye. Tekintettel arra, hogy Ausztriában a rend helyreállott, Németország ma a határokat újból megnyitotta, úgy, hogy

Németország és Ausztria között újból normális a forgalom.

Berlinből jelentik: Hivatalos helyen kijelentik, hogy

felosztatják az osztrák legionista szervezetet és annak vezetőjét; Frauenfeldot elcsapják.

A német sajtó, amely még csütörtökön zyalázkodó hangon írt Dollfuss haláláról és az osztrák kormányról, megváltoztatta a hangját és most már aggodalommal figyeli az események folyását. Hivatalosan is kijelentik, hogy a sajtó hangjával a vezető politikai körök nem értenek egyet és a csütörtöki cikkekért rendszabályokat helyeztek kilátásba illetékes helyen. Cáfolták azt a hírt is, hogy Hitler kancellár csütörtökön az osztrák legionisták körében tartózkodott volna.

Harminckétezer olasz katona a határon

A cseh hivatalos távirati iroda közlése szerint, alaptalanok azok a hírek, mintha Cseh-szlovákia katonai intézkedéseket tett volna az osztrák határon. Prágai értesülés szerint, a Brenner-hágó környékén és

a karintiai határon négy hadosztálynyi olasz hadsereg áll készenlétben, amelynek békélettszáma 32 ezer ember, de a haderő valószínűleg ennél jóval nagyobb. A légi haderők számát nem lehet tudni. Olaszor-

szág mindenestre készen áll a katonai beavatkozásra, de erre csak a végső esetben kerülne sor és erről előzőleg az angol és francia kormányokat is megkérdeznék.

Rómából jelentik: A bolzanói és triesti hadtestek kiegészítésére mozgósították az 1905., 1906. és 1907. korosztályokat, amelyeket a felvonuló hadtestek mellett helyeznek el. A Brenner-körzetben mozgósított összes szárazföldi és légi haderő főparancsnokává Graziani tábornokot küldte ki Mussolini miniszterelnök. Az osztrák határon álló olasz haderő e pillanatban 32.000 főből áll.

A francia sajtó változatlan érdeklődéssel foglalkozik az osztrák eseményekkel. Az „Excelsior” jelenti, hogy a Páris, London, Róma és Genf közötti tárgyalások ahhoz az eredményhez vezettek, hogy

a Népszövetség soron kívüli összehívását kéri.

„A nemzeti-szociálistáknak az észak-ausztriai határon elkövetett támadását visszavertük”

Késő esti jelentés szerint megbízható forráshól közlik, hogy Rintelen dr. öngyilkossága előtt nem írt bucsulevelet. Az erről elterjedt hírek tévedésen alapultak. Azzal a hírről azonban, hogy a lázadók bíróság elé való állításáról már döntöttek, hivatalos helyen kijelentik, hogy erre vonatkozólag még nem történt intézkedés. Ebből arra következtetnek, hogy

a hatóságok nem adnak hitelt Panetta vallomásának és azt hiszik, hogy Panetta önként vállalta magára a gyilkosságot, hogy valamelyik, esetleg fontosabb szerepet betöltő társát, ilyen módon megmentse. A boncolás megállapította, hogy Dollfust két lövés találta. Panetta revolveréből pedig, legalább is abból, amelyről azt állítja, hogy azzal követte el a gyilkosságot, csak egy golyó hiányzik.

A berlini sajtó élesen szembefordul azokkal a külföldi lapokkal, amelyek a Dollfuss ellen elkövetett sajnálatos merényletet is arra használják fel, hogy a nemzeti-szocializmust a gyanúsítások egész sorával halmozzák el. A rágalmak célja — írják a lapok — nyilvánvalóan az, hogy az európai légkört megmérgezzék és ne engedjék meg azt a megnyugvást, amelyre a nemzeti-szocialista Németország törekszik, a Völkischer Beobachter többek között így ír:

„Az ausztriai események sok részlete most már ismeretes és ezek élénk fényt vetnek arra, hogy Németországnak semmi köze sem volt, — mint ahogy nem is lehetett — azok előidézéséhez. Képtelen konokságra vall, hogy a német kormányt azzal gyanúsítják, hogy a merényletet támogatásban részesítette”.

Olaszország nem elégszik meg diplomáciai intervenciókkal

Gráci jelentés szerint, a stájerországi harcok során, a Heimweher tagjai közül harmincan elestek. A katonaság és a csendőrség veszteségeiről még nem érkezett jelentés.

A mai londoni diplomáciai eszmecserének inkább tájékoztató jellege volt. Frankenstein londoni osztrák követ háromnegyed órán át tárgyalt a külügyi hivatal államtitkárával. V. György királyt Dollfuss temetésén a bécsi angol követ képviseli.

A Reuter-iroda római jelentése szerint, olasz politikai körökben úgy tudják, hogy Olaszország nem fog tiltakozni a német kormány előtt az ausztriai események miatt, mert a diplomáciai intervenciónál erősebb lépést akar tenni. A többi nagyhatalmak nélkül Olaszország nem akar cselekedni. Anglia és Franciaország pedig, hír szerint, egyelőre nem akar diplomáciai lépést tenni. A római angol ügyvivő ma közölte Mussolinivel. Sir John Simon angol külügyminiszter tegnapi parlamenti beszédének hivatalos szövegét. Az olasz-osztrák határon egyébként minden csendes. P a p e n bécsi követté való kinevezését Rómában helyesnek tartják, annál is inkább, mert P a p e n a Vatikán bizalmát is bírja.

Az összehívást a népszövetségi alapokmány 11-ik szakaszának értelmében kéri. Több, mint valószínű, hogy a Népszövetség már a jövő héten összeül. Azt hiszik, hogy a Népszövetség bizottságot küld ki Ausztriába. Ebben a bizottságban valamennyi nagyhatalom képviselteti magát.

Genfben jelentik: A Népszövetség főtitkára péntek délelőtt összeköttetést keresett Páris, Rómával és Londonnal, azokra a hírekre vonatkozólag, amelyek szerint a három nagyhatalom sürgősen össze akarja hívni a Népszövetség tanácsulását az osztrák helyzet miatt. Az angol, francia és olasz kormányoknál történt informálódás után a népszövetségi főtitkár kijelentette, hogy a Népszövetség összehívására nem kerül sor. Az említett nagyhatalmak a legutóbbi napok eseményeit Ausztria belügyének tekintik. Ha intervencióra sor kerülne — mondja a népszövetségi főtitkár jelentése — akkor az erre vonatkozó lépéseket a nagyhatalmak saját hatáskörükben fogják megtenni.

A félhivatalos Prager Presse P a p e n kinevezéséről többek között a következőket írja:

Hitler P a p e n h e z i n t é z e t t l e v e l e v a l ó s á g o s politikai mestermű volt, így egy csapással megtalálta a formát, hogy P a p e n t, aki a június 30-iki események után úgy sem maradhatott a kormányban, külföldön helyezze el, egyben pedig Ausztria felé a nemes gesztus látszatát keltsse, Hitler levelével Németország ausztriai politikája új utra lépett.

A cikk további során így ír a Prager Presse:

„Vagy talán a helytartó szerepét tölti be Bécsben P a p e n? Egyes osztrák körökben meg-

Az Aradi Közlöny bécsi tudósítója a lázadók fogságában

A bécsi kancellári palotában lejátszódott megröszécselt eseményeknek közvetlen szemtanúja volt Szemere Pál, az Aradi Közlöny bécsi tudósítója, a Wiener Wirtschaftswoche főszerkesztője, aki a forradalmi események egész tartama alatt a 200 miniszteriális tisztviselővel együtt déli egy órától este kilenc óráig a puccisták foglya volt. Szemere Pál a következőképpen számol be a történelmi órák izgalmas eseményeiről:

— Ludwig miniszter, sajtófőnök magához kéretett engem. A miniszterre várakoztam, hogy a lezajlott minisztertanács eseményeiről tájékoztatást szerezzek. Az előszobában tartózkodtam éppen, mikor egy órákor

nagy fegyverzaj, bakancskopogás, benyomuló csapatok lármája

verte fel az egyébként csendes kancellária épületét. Azonnal az ablakhoz rohantam, ahol a következő látvány tárult szemem elé:

Egy órákor van a kancellária udvarán az őrségváltás. Valamivel egy óra előtt katonaruhába öltözött egyének egy altiszt vezetése mellett az őrséghez léptek és őrségváltás ürügye alatt lefegyverezték az igazi őrséget. A lefegyverzés nem ment simán, sokan ellentállást tanúsítottak. Ekkor az álkatonák

lövöldözni kezdtek és az egész őrséget ártalmatlanná tették.

A jelenet szinte azt a látszatot keltette, mintha csak gyakorlat jellege lenne az egésznek s még csak meg sem lépett valami nagyon. Csak mikor a mellettem levő magasrangu tisztviselőkhöz fordultam felvilágosításért s azok megdermedve a látottaktól, nem tudtak választ adni, értettem meg az események jelentőségét. Közben az udvarról stentori hangon felkiabáltak: *becsukni az ablakokat*. Mi azonban az utasításnak nem tettünk eleget, hanem továbbra is kihajolva az ablakon figveltük az előttünk lejátszódó eseményeket. Miután az őrség lefegyverzése megtörtént, az álkatonák az emeletekre rohantak. Az összes ott tartózkodó minisztereket, magasállású tisztviselőket és idegeneket összeterezték, majd igyekeztek lehajtani őket az udvarra.

vannak ennek feltételei. Az osztrák kormányban voltak olyan miniszterek is, akik eddig csak Dollfuss tekintélye, valamint legitimista és katolikus felfogásuk tartott távol az Anschluss eszméjétől. A legitimisták számára nem öröm P a p e n kinevezése, egyes katolikus körök viszont ezt a kinevezést szimpátiával veszik, annál is inkább, mert ezek a körök P a p e n környezetével sohasem szakították meg az összeköttetést. *P a p e n b é c s i b e v o n u l á s a v e s z l y e s e b b A u s z t r i a f ü g g e t l e n s e g e s z e m p o n t j á b ó l, m i n t a n n a k a t i z e z e r o s z t r á k l e g i o n i s t á n a k b e n y o m u l á s a, a k i k m a i s a b a j o r h a t á r o n v á r n a k é s a k i k m a j d P a p e n s e g í t s é g e v e l l é r n e k h a z a.* Amint bizonyossá vált, hogy az osztrák függetlenséget kívülről megvédik, a Wilhelmstrasse változtatott politikáján és elhatározta, hogy az osztrák kormányt belülről ássák alá.

A hazafias szolgálat kormánybiztosa, dr. Adam ma este beszámolót tartott a rádióban a pillanatnyi osztrák helyzetről. Dr. Adam bejelentette többek között, hogy Stájerországban helyreállott a nyugalom és Kerntnben is összeromlott a nemzeti-szociálisták ellenállása és a rend teljes helyreállítása itt is csak órák kérdése.

Beszámoló az osztrák helyzetről

Dr. Adam ezután feltűnéskeltő és még magyarázatra váró homályos bejelentést tett:

— A nemzeti-szociálistáknak az észak-ausztriai határon elkövetett támadását rövid időn belül visszavertük — mondotta.

A hazafias szolgálat biztosa végül is leszögezte, hogy Dollfuss halálával az osztrák kormány politikája nem változik és ennek a politikának továbbra is alapköve marad az Ausztria szabadságáért és függetlenségéért folytatott harc.

Aki az utasításnak nem tett eleget, azt puskatussal megverték.

Ai tényleg szolgálatot teljesítő katonák jelzését letépték és mindenkit halálos fenyegetésekkel az udvarba irányítottak. Negyedóra leforgása alatt

200 különböző rangú tisztviselő állt az udvarban,

szemben a lövésre készen helyezett puskák és revolverek csöveivel.

Az udvaron mellüknek szegezett puskák előtt állottak többek között Ludwig miniszter sajtófőnök, Hornpostl vezértitkár, Fleischl Bundeskommissar, Schmidt Regierungsrat és mások.

Rettenetes órák a kancellária udvarán

Délután 6 óráig tartózkodtunk ilyen fedezet mellett az udvarban, amikor eleredt az eső. Az eső hatása alatt azután a fegyverek és revolvercsövek fedezete mellett az emeletekre hajtottak el bennünket s részint az emeleti folyosókon, részint egyes szobákban töltöttük este kilenc óráig az időt. Rettenetes órák voltak ezek, beszélni nem volt szabad. A fegyveres álkatonák, a náciállandóan a puskákkal és revolverekkel fenyegetőztek, ha valamelyikünk meg akart mozdulni, vagy éppen a telefonhoz kívánt menni. Az órák rendkívül lassan multak s kilenc órákor végre megszabadultunk a rettenetes helyzettől.

CORSO-mozgó mai műsora!

3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órákor!
Bolváry-operette!

CSÓKRA VÁR AZ ASSZONY!

(Bosporusi dalok)

GUSTAV FRÖHLICH,
JARMILLA NOVOTNA

Starhemberg herceg: „Soha sem kötünk kompromisszumot a nemzeti-szocializmussal”

Rómából jelentik: A római utcák ma reggel gyászba öltöztek. Mintha Olaszország veszítette volna el nagy és népszerű fiát. A rengeteg középületen félárbóca eresztett zászlókat lobogtat a szél. Az üzletekben is megjelentek az osztrák kancellár gyászfátyollal körülvett fényképei.

A fascisták tudják, hogy jóbarátját veszítette el Mussolini Dollfussban és ez önmagában is elégtendő ahhoz, hogy az olasz nép is meggyászolja az agyonlőtt osztrák miniszterelnököt. Abban a hangulathoz, amely Mussolini táviratának a közeli és távoli felelősökről szóló kitételéről megnyilvánult, az olasz nép ítélete hangzott el a bécsi gaztett felett.

Ez az ítélet nemzeti-szocialista ellenes híntésekben nyilvánult meg. A könyvkereskedések ma reggel bevették kirakataikból a harmadik birodalomról szóló könyveket, a mozik kivágatták a legutóbbi híradónak egyik jelenetét, amely Hitlerrel mutatja be egy felvonással kapcsolatosan. Ennek a híradónak tegnapi bemutatásánál olyan fűtülés és „le vele” kiáltások hangzottak el, hogy a mozik többnek látták, hogy már a késő esti előadások műsorából kivágnák a képet.

A Popolo di Roma „Távoli felelős” című cikkében kijelenti:

— Itt az ideje, hogy világosan beszéljünk és hort borknak, kenyeret kenyérnek és a gyilkosokat gyilkosoknak nevezzük. A Hohenzollernnek nagy hibája volt az, hogy izolálta magát és a mai Németország cselekedetei ugyanezt jelentik.

Európa belefárad abba, hogy kibírhatalatlan tevékenységben éljen egy terrorista banda garázdálkodása miatt.

Németország azt hitte: elég, ha kijelenti, hogy nem kívánja az Anschluss-t, a terror fiú nyugodtan robbanthatnak és gyilkolhatnak Ausztriában. Ennek vége. Németországnak vigyáznia kell. Az utat erre egy nemes halott: Dollfuss kancellár mutatja meg.

Éjszaka tizenkét órakor az osztrák kormány nevében és megbízásából Rüdiger Starhemberg herceg, osztrák alkancellár, aki jelenleg a kormány ügyeit vezeti, a következő beszédet mondotta el a bécsi rádióban:

— Osztrákok! Kancellárunk, dr. Engelbert Dollfuss, Ausztriáért, Ausztria jövőjéért el-esett. Amit róla, egyéniségéről és jelentőségéről mondani akarunk, az a holnapi temetésén, a koporsó előtt hangzik el. Most hozzátok beszélek osztrákok és közlöm veletek, hogy az osztrák kormány feladatának és szent kötelességének tartja, hogy végrehajtsa elhunyt kancellárunknak, Dollfussnak politikai végrendeletét és hogy megőrizze azt a harci közösséget, amelybe az osztrák kormány eddig is összeforrott. Egy szót kell szem előtt tartanotok, amely mindig Dollfuss szeméi előtt lebegett, amely megsokszorozza erőinket és bizodalmat ad a további küzdelemhez és ez a szó: Ausztria. **Mi továbbra is Ausztria teljes szabadságáért és függetlenségéért akarunk küzdeni és a független Ausztriát akarjuk az emberiség számára megőrizni.** Ebben az értelemben apellálók tehát az összes osztrákok hazafias érzelmeire és felhívom figyelmüket arra, hogy

Ausztria ma barrikád Európában és nekünk a bolsevizmus — a nemzetközi és a nemzeti árnyalatu bolsevizmus ellen kell küzdenünk.

Starhemberg ezután köszönetet mondott a különböző karhatalmi alakulatoknak, majd pedig így folytatta:

— Mi a végső győzelemig küzdünk Ausztria jövőjéért és ezt a jövőt nem lehet megölni. **Azon gazembereknek egy része, akik sötét terveket szöttek Ausztria ellen, februárban még a szovjet hívei közé tartoztak, más részük pedig a politikai desperádók sorából került ki és politikai reményeiket a jelenlegi osztrák rendszer megdöntéséhez fűzték.** Mi a németeknek akarunk szolgálni, de továbbra is, mint osztrákok.

Nekünk nem kell a nemzeti-szocializmus. A leghatározottabban erről a helyről kijelentem, hogy soha sem leszünk hajlandók kompromisszumot kötni a nemzeti-szocializmussal.

Mi átérezzük német hivatásunkat, de annak a hivatásnak teljesítésében nem engedjük magunkat befolyásolni és erre vonatkozólag nem kérünk tanácsokat.

— Természetes, — folytatta Starhemberg herceg, — hogy minden eszközzel megvédjük jogainkat. Ha ma még nem is lehet bizonyítani, hogy a merénylőket bizonyos helyekről befolyásolták, engedjék meg nekünk, hogy ezekkel a helyekkel szemben, egyelőre bizalmatlanok legyünk. Az utóbbi időben annyit éltünk át, hogy ez a bizalmatlanság is természetes. Meg kell várunk, hogy a jövőben mi lesz és hogy bizonyos nyilatkozatokat, — amelyek Dollfuss halála után hangzottak el — vajon mi is követi. Mi, osztrákok, sohasem kívántuk a konfliktust a német birodalommal. Elköveztünk mindent, hogy a jóviszonyt fenntartsuk és

mi nem leszünk megakadályozói annak sem, hogy a kibékülés létrejöjjön.

Azokban Ausztria becsületének és Dollfuss emlékének tartozunk azzal, hogy

minden eszközt megragadjunk Ausztria függetlenségének megőrzése érdekében.

— A kormány összes tagjai, — hangsúlyozta Starhemberg — ezt a nézetet vallják.

Ezután Schuschnigg és Fey személységét méltatta és leszögezte, hogy a kormány tagjai között a legteljesebb az együttműködés.

— Ne higgyetek azoknak a híreknek, — mondotta, — hogy a kormány tagjai között nincs egyetértés. Inkább higgyetek nekem, mint a rémhírtérjesztőknek. Higgyétek el, hogy úgy én, mint a kormány tudjuk, hogy mi a kötelességünk veletek és a hazával szemben. Mindenekelőtt kötelességünk, hogy kövessük Dollfuss példáját. Le akarom szögezni még egyszer és határozottan, hogy

Súlyos véráldozatok árán leverték a felkelést

A pápa intézkedett még, hogy

Bécsbe külön legátus induljon, aki őt a temetésén képviselje.

Bécsi egyházi körökben úgy tudják, hogy valószínűleg La Fontaine bíboros velencei patriarcha fog Bécsbe jönni a pápa megbízásából. Ugyanaz a bíboros, aki az egy évvel ezelőtti bécsi katolikus kongresszuson a pápát képviselte.

A kancellári szék örökösül Starhemberg vagy Schuschnigg a legkomolyabb jelöltek. Érdekes az, hogy Kurschatk Leopold az osztrák keresztény szocialista párt régi tekintélyes tagja, aki a Lueger féle hagyományok őrzője, tegnap illetékes helyen annak a nézetének adott kifejezést, hogy Dollfuss tragikus halálával alkalom van arra, hogy az ország kormányzata visszatérjen a régi demokratikus rendszerhez. Ezzel a nézettel azonban szemben állnak a mai kormányzat vezető tagjai.

Schuschniggot sokan kívánják a kancellári székbe.

Schuschnigg fiatal ember és a katolikus konzervatív világfelfogásnak egyik legtehetségesebb képviselője. Ugyanazokat az elveket hirdeti, amelyekért Dollfuss meghalt. Schuschnigg kinevezése tehát azt jelentené, hogy Ausztria Dollfuss tradícióit és elveit — ha más vezérrel is az élen — változatlanul folytatná.

Starhemberg herceg mellett is sok körülmény szól: nagy tehetsége, óriási áldozatkészsége, amellyel a Heimwehr gondolat és Ausztria függetlenségének érdekében önzetlenül áldozta fel egész vagyonát. Ezen kívül országos vezére a Heimwehrnek, amely a mai rezsim megteremtésében és az osztrák forradalom leverésében jelentékeny szerepet játszott.

Az osztrák tartományokban az utolsó harcok

Lengyel Lőrinc butorgyár Rt. Arad

üzeme részére keres

művezetőt.

Tekintetbe kizárólag elsőrendű a butorgyártás terén nagy tapasztalattal rendelkező egyének vétetnek. Ajánlkozók felkértemek, hogy ajánlataikba teljes körülírással ezidőig betöltött állásaik, képesítésük fokozata az eddig elért eredményeik körül, kimerítően nyilatkozzanak. Az állással fizetésen kívül szabad lakás, fűtés és világítás jár. 3028

nem fogunk lépni arról az utról, amelyet Dollfuss követett.

Mi tudjuk, hogy mit akart a mi elhunyt kancellárunk és mi is azt akarjuk.

Ausztria függetlensége tekintetében — ismétlem, — nem ismerünk kompromisszumot

és ha kritikus idők is jönnek, ennek a kérdésnek elbírálásában sohasem leszünk gyengébbek és nem vallunk más nézetet. Természetes, hogy minden szomszédunkkal jó viszonyban akarunk élni, így tehát Németországgal is.

Készek vagyunk elfelejteni azt is, ami a múltban történt, ha garanciákat kapunk arra, hogy a jövőben belső politikánkban, országunk belső fejlődésében nem zavarunk bennünket.

A végsőkig meg fogjuk őrizni Ausztria függetlenségét és belső ügyünkbe való beavatkozást a legenergikusan visszautasítjuk. Gondoljatok a jövőre, legyenek büszkéek eddigi hazafias tetteitekre és higgyetek abban, hogy „Ausztria mindenekelőtt”, mert ezért, ezért az eszméért halt meg a mi kancellárunk: Dollfuss.

Starhemberg herceg ma délben fogadta a Daily Express munkatársát, akinek a következőket mondotta: Ha a német birodalmi kormány nem lesz képes a müncheni nemzeti-szocialista elemeket ellenőrizni, akkor tartani lehet attól, hogy azok át lépnek a határon, ebből súlyos konfliktusok támadhatnak.

— Ausztriában nem lesz antiszemizmus — mondja Starhemberg herceg — nem lesz zsidóüldözés és nem lesznek pogromok.

Ausztriának Poroszországgal nincs más közössége, csak a nyelv. Mi nem követjük Poroszország példáját,

is elültek. Stájerországban elnémultak a fegyverek. Karintiában pedig a kormány csapatai elfoglalták a felkelők utolsó pozícióját: a Pyrh-szorost. A fegyelem helyre állt, de nagy vérvészeségek árán.

Egyedül Stájerországban a kormánycsapatok 30 halottat vesztek, a nemzeti szocialisták sorából pedig 900 foglyot ejtettek.

A késő éjszakai jelentések újabb megrázó részleteket közölnek a bécsi rádióállomáson lefolyt szmésztragediáról. A jelentés szerint **a tragédia áldozata Ferstel Rudolf, a RAWAG rendezője.**

Amikor a tizenégy terrorista benyomult a RAWAG Johannesgassei palotájába és behatolt a stúdióba is, a színészek éppen próbáltak.

Amikor Ferstel meglátta a revolveres, kézigránátos terroristákat, annyira meglejt, hogy beleőrült az izgalomba.

A színész arca váratlanul elsűrűlt, ledobta magát a földre és **artikulátlán hangozta, hogy ne ölje meg. Amikor látta, hogy a stúdió ajtaján keresztül nem menekülhet, mert az ajtót a terroristák elállták, odarohant, kirántotta az egyik forradalmár kezéből a revolvert és lövöldözni kezdett.**

A kis stúdióban, ahol a színészek és terroristák voltak összezsúfolva, nagy pánik tört ki s amikor a rendező az egyik sarokban tovább hadonászott revolverével, az egyik terrorista kézigránátot vágott hozzá, amely felrobbant és a szerencsétlen embert darabokra tépte.

Fey miniszter elmondja az Aradi Közlönynek

Dollfuss megöletésének hiteles történetét

„Ugy éreztem, eljön a pillanat, amikor követem a halálba Dollfuss kancellárt”
— A meggyilkolt osztrák kormányfő utolsó percei —

Az Aradi Közlöny bécsi munkatársának telefonjelentése:

Beszélgetünk a szövetségi kancellári hivatalnál szolgálatot teljesített őrség parancsnokával, aki elmondta a puccs történetét a lépcsőház és az őrség szempontjából.

A szövetségi kancellári hivatalban tegnap a bécsi háiezred egy osztaga teljesített szolgálatot Babka alhadnagy parancsnoksága alatt. Babka alhadnagy a következőképpen mondja el az események történetét:

— Embereimet éppen őrségváltásra akartam felsorakoztatni, mert minden pillanatban vártam a váltás megérkezését. Ekkor hirtelen több autó futott be a belső udvarba és a hátsó udvar bejáratához. Néhány pillanat alatt a teherautókról leugrot hatvan férfi és embereimet mellükhöz szegezett revolverekkel pillanatok alatt lefegyverezték.

— Közben újabb autók érkeztek, újabb emberekkel. Nekem, mint az őrség parancsnokának, mint katonának, hazafinak és polgárnak egyaránt szörnyű látvány volt, hogy emberek, akik a biztonsági szervek, a rendőrség és a Deutschmeisterek egyenruháját hordják, ellenünk támadnak és revolverrel fenyegetnek.

— Nem tehetünk mást, mint hogy a több mint száz főből álló tulerő előtt megadtuk magunkat Engem revolverrel dőlködtek hátulról és ide-oda tologattak. Ugyanigy történt őrségem tizenhat tagjával is. Lefegyvereztek és belöktek az őrsőbára. A támadás oly hirtelen jött, hogy még a legbátrabb katonák sem tudtak volna ellentállni. Ennek a merényletnek — bár én a „merénylet” szót dicsőítő kifejezésnek találok a támadásnak erre az aljas módjára — olyan volt a kiviteli formája, hogy az ember igazán csak már akkor tudja, hogy mi történt, amikor befejezett tényekkel áll szemben. Azok között, akik hozzánk benyomultak és bennünket lefegyvereztek, olyan rendőrök is voltak, akik délelőtt még hivatalos szolgálatot teljesítettek a kancellári hivatal előtt.

Fey miniszter így mondta el az eseményeket: Körülbelül háromnegyedtizenkét ókor azt az értesítést kaptam néhány Heimwehr embertől, hogy a Siebensterngasseben egyenruhás emberek gyülekeznek, mégpedig katonai és rendőri egyenruhás emberek. Arról is értesítettek, hogy ezek az emberek gyanúsán viselkednek és bizonyosan valami akcióra készülnek. Amint ezt az értesítést megkaptam, Dollfuss kancellárt kikértem a minisztertanácsból és elmondtam a híreket. A kancellár ur erre azonnal félbeszakította a minisztertanácsot és folytatását délutánra tűzte.

Hátulról lötték le Dollfussot

— A minisztereket és az államtitkárokat azután a kancellári palotába tanácskozáásra kéréte. Zehner őrnagy honvédelmi államtitkár azt az utasítást kapta, hogy azonnal siesen a miniszteriumba és tegye meg a szükséges intézkedéseket.

— Karwinsky közbiztonsági államtitkár telefonon adta a rendőrségnek az utasítást, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket.

— Én magam, — folytatta Fey miniszter — a véderő egyik vezetőjét hívtam magamhoz és alarmiroztattam a véderőt.

— A szövetségi kancellári hivatal tanács-termében ültünk, amely a kancellár dolgozószobája mellett fekszik. Körülbelül néhány perccel múlt egy óra és komoly eszmecserebe mélyedtünk, amikor a lépcsőház felől szokatlan zajt hallottunk.

Néhány kiáltás, rohanó lábak dobogása, azután mintha valami ajtón dörömböltek volna.

— A melléklépcső felől hallatszott a zaj. Kiszétem megnézni, mi történt. Ebben a pillanatban a mellékajtón kezdtek dörömbölni, lábbal rugózták, majd puskatussal verték az ajtót és rövidesen betörték.

— Én visszasiétem, hogy közöljem az eseményeket a kancellárral, de a következő pillanatban egyszerre felpattant a tanács-term ajtaja s bezudult egy csomó Deutschmeister-egyenruhás férfi. Mindegyik

lövésre készen tartotta pisztolyát.

— Érthető, hogy az első pillanatban álta-

lános zavar támadt. Én pontosan visszaemlékszem arra, hogy

Dollfuss kancellár a benyomulók elé sietett.

Ebben a pillanatban Karwinsky államtitkár a kancellárhoz lépett, rekedt hangon valamit mondott neki és visszarántotta.

— Az államtitkárnak ez a gyors cselekvése néhány percre elodázta Ausztria kancellárjának tragédiáját.

— Karwinsky államtitkár ezután a kancellárt

ösztönszerűen dolgozószobájának ajtaja felé tolt.

A kancellár Karwinsky izgatott, szinte brutálisnak mondható taszításának reflexszerűen engedelmesskedett.

— Nem tudom, mi történt ezek alatt a pillanatok alatt, mit csináltak a benyomult terroristák, csak az biztos, hogy Karwinsky államtitkár

végül egész a dolgozószoba ajtajáig tuszkolta Dollfuss kancellárt,

aki az ajtót kinyitotta és éppen a küszöbre lépett. Ebben a pillanatban, amikor

a kancellár háttal volt a benyomulók felé, több lövés dördült el.

Én még láttam, amint a kancellárt előnti a vér és összeesik, ekkor azonban már mellettem termelt több terrorista és

kényszerített arra, hogy visszaüljek a tanácskozó asztal mellé.

— Ezután — mondja Fey miniszter ökölboszoritott kézzel, de nagyon nyugodtan —

olyan órák következtek, amelyeket nem lehet elfelejteni

és amelynek izgalma egy egész életre lenne.

— A kancellári hivatal nagy, sárga tanácskozótermében izgatottan jártak-keltek, hadonásztak, ordítottak a terroristák, akik rendőregyenruhát

és Deutschmeister-uniformist viseltek. Néhány sötét alak rámtámadt, mintha velem is végezni akarnának. Többször úgy éreztem:

eljött az a pillanat, amikor követem a halálba Dollfuss kancellárt.

Velünk szemben az asztal tulsó oldalán revolvert szegeztek ránk a merénylők, mindegyikünk mögött legalább egy terrorista állt felhuzott kaksu pisztollyal.

— A legkisebb mozdulatra rögtön éreztük, amint hátulról testünknek feszítik a revolverek csövét. Ebben a helyzetben teltek a percek, fél órák és órák. Láttuk, hogy maguk a terroristák, akik hozzánk behatoltak és minket foglyul ejtettek, maguk se tudják, hogy mitévők legyenek.

— Kivülről hallatszott a tankok dübörgése, a szirénák bugása, a lárma. Hallottuk, hogy

a külvilág él, csak azt nem tudtuk, hogy a mi tankjaink-e vagy a terroristáké?

— Az idegizgalom körülbelül három óráig tartott. Ekkor a terroristák egy erősen felfegyverzett csoportja értem jött.

— A fegyveres őrség odavitt Dollfuss kancellárt ágyához.

„Találj valami kiutat”

A kancellár sápadtan feküdt díványán, nyaksebén csak egy egészen durva, kezdetleges kötés volt, amely egyáltalában

nem akadályozta meg azt, hogy a kancellár vére folyjon.

— Dollfuss elhaló hangon beszélt, majdnem minden szavánál újabb vérsugár ömlött elő. Soha életemben nem fogom elfelejteni utolsó szavait.

Dollfuss elhaló hangon ezt mondta:

— Nem akarok vérontást. Te Fey, találd meg valamilyen kiutat ebből a helyzetből, emberáldozat nélkül. Gondolod, hogy lehetséges volna békét kötni a félrevezetettekkel?

— A kancellár ezután elájult, majd amikor magához tért, néhány szóval megkért, hogy gondoskodjak családjáról. Dollfuss ezután visszahanyatlott párnájára és mint régi katona,

tudtam, hogy meg fog halni.

— Ezután az őrség, amely odavitt a kancellárhoz, visszavitt. Ujra terroristák jöttek azután értem és az erkélyajtóhoz vittek. Vezetőjük közölte velem, hogy beszédet kell intéznem a Ballhaus-platzon felsorakozott katonai és rendőri csapatokhoz, ha azonban nem mondok megnyugtató szavakat, azonnal agyonlőnek.

Pálóczy Horváth György.

Házkutatást tartott

a Skoda-bizottság megbízásából egy utépitő társaságnál Pausesti Miklós aradi szenátor

Bucurestiből jelentik: A Skoda-bizottság elrendelte, hogy házkutatást tartsanak a Via utépitőtársaságnál, amelynek pénztárosa Zelitzky öccse volt.

A házkutatás fogantatására Pausesti Miklós aradi és Millea cluji szenátort kérték fel.

A két szenátor nyomban kiszállt a helyszínen, megtartotta a házkutatást, amelynek alkalmával több iratcsomót vittek el tanulmányozás végett. Az iratok áttanulmányozását Pausesti és Millea nyomban megkezdtek és munkájuk eredményéről jelentést tesznek a bizottságnak.

A tegnap kihallgatott Lazar Illés volt képviselő egyébként levelet intézett a Skoda-bizottság elnökéhez, amelyben kéri, hogy a nyilvánosságra hozott gyorsírói jegyzeteket módosítsák, mert

azokból kimaradt, hogy ő annak idején felsorolta a nagy botrány ügyében kompromittált személyek neveit.

A bizottság ma reggeli ülésén néhány jelentéktelen kihallgatás után Vaida Sándor járult a bizottság elé, hogy megtegye nagy érdeklődéssel tett vallomását. A volt kormányelnök ismertette a Skoda-szerződés megkötésének történetét, elmondotta, hogy annakidején, amikor ez megtörtént, betegszabadságon volt. Rámutatott hogy egy éven keresztül senkinek sem jutott eszébe kifogásolni a szerződést és az ügy csak akkor pattant ki, amikor 1933-ban az emlékezetes adóügyi házkutatás megtörtént. Ő, a miniszterelnök, Anghelescu bank-kormányzónál volt ebéden, Titulescu és Miro-

nescu társaságában, amikor a házkutatásról értesült. Később telefon érdeklődésre tudta meg, hogy mi is történt. Fél óra múlva jelent meg Uica tábornok, aki jelentette, hogy katonai jellegű irásokat találtak a cégnél. A tábornok éppenséggel nem látszott felháborodottnak jelentése megtételénél és főképpen Stefanescu-Amza minősítési táblázatáról beszélt. Kijelentette a volt kormányelnök, hogy kötelességének látnia nem intervenálni ebben a kínos ügyben és a döntést a katonai bíróságra kívánta bízni. Arról beszélt ezután, milyen erőfeszítéseibe került, hogy a politikai botrányra nőtt panama túlméretezését leszerelje. Különböző részletkérdések után Vaida felháborodottan utasította vissza, mintha ő Marit bele akarta volna keverni ebbe az ügybe.

CENTRAL:

3, 5, 7¼ és 9¼ órákor!

Az ördög sziget

nagyhatású, lenyűgöző regénydráma

RONALD COLMAN és ANN HARDING

D. u. 3 órákor mérsékelt helyárak.

SELECT:

5, 7¼ és 9¼ órákor!

Angyal és ördög

Fantasztikus, izgalmas bűnügyi film

Carole Lombard Randolph Scott

D. u. 3-kor mérsékelt helyárakkal: CSIBI, Gaál Franciska és Hermann Thimig pompás vigjátéka.

HIREK

Se papot, se orvost...

Se papot, se orvost nem engedtek Dollfuss-hoz. Ausztria hős kancellárja gyilkosai közt halt meg, azok kárörvendő fintora közben vérzett el. Kegyetlenségében példátlan jelenet a történelemben, amelybe gangszterek furakodtak be. Mert gangszterek, gangszterek, gangszterek és ha ezt mondjuk, valahol magunkban mégis bocsánatot kérünk. Tudniillik Al Caponetól, akiben mégis több lovagiasság és több emberiség volt, mint ebben a politikai alvilágban, amely Bécsben kormányt, impériumot, állami főhatalmat akart magához ragadni. Ha ők győztek volna... Akkor most ők ítélkezének, ők nevezének ki bírakat. Ők ítélkezének és ők ítelnének. Bírakat, tanítókat, de papokat is ők neveznének ki. Ha ők győztek volna. De nem győzhettek. Még ha sikerül is a gyilkosok puccsa, akkor sem győzhettek volna, mert beleszólt volna Európa, a művelt emberiség, a világ kereszténysége, a jogrendben élő fehér emberi társadalom, amely nem tűrheti, hogy gyáva gyilkosok kormányozzanak egy európai kulturálmot. Statáriális szék elé az orgyilkosokkal, akik orvul akarták megölni hazájuk függetlenségét és orvul megölték ennek az osztrák függetlenségnek legfőbb, leghösbibb oltalmazóját, Dollfussot. Aki nem kegyelmeztek meg drámai agóniájában nem. Sem orvost, sem papot nem engedtek mellé. Ha ezek az emberek menekülhetek volna, ma Európában nem érezhetné magát biztonságban egyetlen törvény, kormány, jog és hatalom egyetlen illetékes birtokosa, de semilyen más tisztességes ember sem. Ha győztek volna ezek az emberek. Akik azonban nem emberek.

— **IDŐPROGNÓZIS: Északnyugati légáramlással, kissé emelkedő hőmérséklettel változóan felhős idő várható, helyenkint záporosóval.**

— **Minisztertanács a vonaton.** Bucurestiből jelentik: Holnap a Curtea de Argesre induló különvonaton minisztertanácsot tart a kormány.

— **Hadügyi államtitkár lett Ausztriában egy volt timisoarai katonatiszt.** Bécsből jelentik: Zehner Vilmos vezérőrnagyot hadügyi államtitkárrá nevezték ki. Zehner Vilmos erdélyi származású és a timisoarai 61. számú gyalogezred tisztje volt. A háború után Karintiában működött, majd Bécsbe került, ahol fényes karriert futott be.

— **Gyermekparalízis Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi orvosi hivatalban négy gyermekparalízises esetet jelentettek be.

— **Tűzbe dobták a gyújtogatót.** Caransebesről jelentik: Tausuana faluban Dragomir Ion felgyújtotta Dan Sivic kereskedő három vagon árúját, mintegy 500.000 lej értékben. A felháborodott falusiak meg akarták lincselni a tettest, akit háromszor tűzbe dobtak. A csendőrök csak súlyos sebesülten menthették meg Dragomirt.

— **Svájci utasszállító repülőgép katasztrófája.** Stuttgartból jelentik: Egy svájci utasszállító repülőgép, amely Zürich és Stuttgart között közlekedik, lezuhant Wurmingeren határában. A gép meggyulladt és teljesen elégett. Nyolc utasa és három főnyi személyzete volt. Eddig 4 utas holttestét találják meg.

— **A román méltóság megsértése, ha románokat is nyelvvizsgára rendelnek.** Oradeáról jelentik: Az oradeai postától több román nemzetiségű és görögkatholikus vallású tisztviselőt is román nyelvvizsgára rendeltek be. Az érdekelt tisztviselők a prefektúránál kérték a sérelmes intézkedés visszavonását, amelyet román méltóságuk megsértésének tekintenek. Sérelmüket a görögkatholikus egyházi hatóságoknak is tudomására hozták. A görögkatholikus egyház megígérte közbenjárását.

— **Pénteken előadást tartottak az aradi postahivatalban a kézbesítő személyzet számára a bírósági idézések kikézbetítése kérdésében.** Annakidején megirtuk, hogy az igazságügyminisztérium és a postavezérgazgatóság között megállapodás jött létre, amely szerint a polgári perek idézéseit a jövőben nem a rendőrség, hanem a posta kézbesíteni ki. A megállapodás az eddigi rendelkezések szerint augusztus elsején lép életbe és azért Furnica postafőnök intézkedésére ma megkezdtek az aradi posta személyzet instruálását. Bűnügyekben továbbra is a rendőrség közegei kézbesítik ki az idézéseket.

— **Irónő lett Vágó Erzsébet, az aradi származású művész leánya.** Vágó Erzsébet, néhai Vágó Béla az Aradról elszármazott budapesti művész, leánya, aki szintén színipályára lépett, most átpártolt az irodalomhoz. Vágó Erzsébet szép sikereket aratott Budapesten, a lapok hasábjait irtak szerepléséről és általában nagy színvonalú jövőt jósoltak neki, amikor váratlanul felbontotta szerződését a Nemzeti Színháznál. A művésznő a szerződés felbontása után Bécsbe ment, ahol még egy darabig szerepet vállalt a Volkstheaterban. Ezután, mint most hírlapíróknak nyilatkozott, — végérvényesen szakított a színpaddal. Irónő lett a tehetséges színésznő, aki *Bán Zsóka* nevű ismert fiatal írónővel, — akinek Párisban jelennek meg regényei, — operettet irt Vágó Erzsébet. A darabot Sebastyén Géza színiigazgató elolvasta és nyomban le is kötötte. Vágó Erzsébet Aradon sokan ismerik és érdeklődéssel figyelik karrierje további alakulását.

— **Borzalmas szerelmi dráma Salontán.** A salontai rendőrség borzalmas szerelmi drámáról tett jelentést az oradeai ügyészségnek. Magi Berci 28 éves cigánylegény borotvával elvágta volt szeretője: Boglucsa Róza nyakát, majd a saját nyakát szelte át. A gyilkos legény kórházba szállítás közben meghalt. A nő még élt, amikor a kórházba vitték és néhány percre magához tért és azt mondta, hogy nem emlékszik: a férfi vágta-e el a nyakát, vagy pedig ő maga lett öngyilkos.

A három D-betű

Kabbalisták és egyéb okkultista fanok követőinek figyelmébe ajánljuk, hátha meg tudják oldani a „három D-betű titkát”. Két év alatt három állam- és kormányfő esett orvgyilkosságnak áldozatul: Doumer, a francia köztársaság elnökét egy örült golyója terítette le, a múlt év végén elvakult fiatal emberek Ducát, Románia miniszterelnökét ölték meg és most Dollfuss kancellár lett egy lekiismeretlen merénylő áldozata, s a sors különös játéka, hogy mindhárom nagy politikus neve D-betűvel kezdődik... a végzet láthatatlan szálat fűzték össze a martírhálót halt Dournet, Ducát és Dollfussot...

— **Gaál Franci esküvője.** Gaál Franci ismét asszony... A temperamentumos magyar filmszínész, aki néhány filmjével egész Európa közönségét meghódította, most a „feleség” hálás szerepét vállalta magára. Gaál Franci férje dr. Dajkovich Ferenc, előkelő budapesti család tagja, akinek 2000 pengős állása van az Universal filmgyárnál, ahol tudvalevőleg Gaál Franci is szerzőve van. Az esküvő a budapesti VIII. kerületi anyakönyvvezető előtt folyt le. A tanúk: Herczeg Ferenc és gróf Festetich Pál voltak. A filmsztár vőlegénye karján, ragyogó elegánsan, a fotóriporterek pergőtűzében érkezett az anyakönyvvezetőség épülete elé. Érdeklődők hatalmas tömege vette körül őket. Bent a hivatalos helyiségben ugyancsak elfogódott arcok vették körül a fiatalokat, Gaál Franci is megilletődött, különösen, amikor személyi adatait diktálta és kiténik, hogy Gaál Franci, most már dr. Dajkovich Ferencné a harmincegyedik életévét tapossa. A személyi adatok felvétele után egy kis formáság, amelyben elismeri a művésznő, hogy a születendő gyerekei, akár fiúk, vagy lányok: katolikus vallásúak lesznek. Az első gratulálók között szerepel Lestyán Sándor szerkesztő, a primadonna első férje... Ezután lakodalmi ebéd következett dősb. Dajkovich István lakásán. Az ebéd után a lakodalmas párral együtt 16-an vettek részt. Egyetlen beszéd hangzott el, ezt Festetich Pál gróf tartotta. Joe Pasternak, az Universal igazgatója bejelentette a fiatal párnak, hogy St. Moritzban már várja őket a gyár nászajándéka — egy autó... Minden a legnagyobb rendben ment, Gaál Franci nem akart expresszházasságot kötni, hanem nyugodt nászut és ezért határozta el magát, hogy St. Moritzba megy... A közéleti előkelőségek elhalmozták szerencsekívánatokkal a fiatalokat és az esküvőnek mindössze egy furcsa momentum akadt, a magyar színészek közül senki sem kereste fel a fiatal párt, egyetlen kollega sem kívánt szerencsét a házassághoz.

ERIKA cipőüzlet

helyiségét áthelyezte **Piața Avram Iancu**
Bárony harisnyáruhához mellé. 8034
Állandó nagy raktár olcsó cipőkben.

— **Augusztus 29-én tárgyalja a Tábla a sriai arzénes gyilkosságok ügyét.** A timisoarai királyi Tábla augusztus 29-re tűzte ki a sriai nagy arzénes blünpert tárgyalását. Duma Florica védője most beadványt nyújtott be a Táblához, amelyben megtámadta az írásban közölt ítéletet, arra való hivatkozással, hogy a törvényeszközök tulajdonképpen két ítéletet adott ki, mert az eredeti ítélet szövegében később módosítást eszközöltek.

Üzlethelyiségemet lebontják!!!

Barakba költözöm!!!

Leszállított olcsó árakban árusítok! ²⁹⁴⁰

ELITE illatszertár

Fischer Eliz-palota.
Kérem kirakatárait megtekinteni!!

— **Aradvárosnak ki kell fizetnie az államtól kapott földek árát.** Ma délután bizottság szállt ki az aradi Csála-telepen, hogy az ottani földek értékét állapítsa meg. A kiszállás előzményeihez tartozik, hogy a város még évekkel ezelőtt 106 hoklas legelőt kapott a Csála-telep közelében az állami rezervaföldekből. A legelőt szabályszerűen ki is osztották, azonban az árát nem állapították meg egészen mostanáig, amikor hivatalosan felkérték az aradi járásbírókat a kisajátítási ár megállapítására. Ionescu aradi járásbíró vezetésével ma kiszállt a vegyes bizottság a helyszínre. A város képviselőiben dr. Jegesi Károly főügyész, a megye megbízásából dr. Petrutiu Silviu ügyész jelent meg a kiszálláson, amelyen az agrárhivatal delegátusa is résztvett. Az ármegállapítás a szakértői vélemények alapján történik meg.

— **Elfogták a gyermekgyilkossággal vádolt aradi cselédlányt.** Az aradi rendőrség elfogta és a Fischer Eliz kórházba szállította azt a cselédlányt, akit napok óta kerestek és aki ellen az a vád merült fel, hogy megszülte gyermekét és elásta a pincébe. A holttestet egy kutya kikaparta a földből, mire a cselédlány megszökött a csecsemő holttestét pedig magával vitte. Kiderült, hogy Vildfeld Rézinek hívják és a Banatului ucca 5. számú házában három napra alberteti szobát vett ki. A rendőrség az orvosi vizsgálat után fogja kihallgatni a holttestre vonatkozólag.

— **A belügyminisztérium jóváhagyta az aradi vágóhídi szabályrendeletet.** A belügyminisztérium közölte Aradváros vezetőségével, hogy a városi tanács által a múlt év július 19-én megszavazott vágóhídi szabályrendeletet a minisztérium jóváhagyta. A szabályrendelet ellen tudvalevőleg Popovici Dávid főállatorvos felebezést jelentett be, de azt úgy a helyi, mint a központi revíziós bizottság elutasította. A szabályrendelet így került a belügyminiszter elé, aki azt jóváhagyta. Így tehát az új vágóhídi szabályrendelet a közeljövőben életbe lép. Itt írjuk meg, hogy a földművelésügyi minisztérium állategészségügyi osztálya új illetékeket állapított meg. A marhalevelek kiállítás díjai a jövőben a következők: nagy marhánál 2 lej 50 bani, kisebbségénél 1 lej. A vágóhídi díj ökör, bika és tehén után 10 lej, üsző és kövér disznó után 5 lej, bárány, juh, kecske és sovány disznó után 2 lej 50 bani. A négy hónaposnál nem idősebb állatok díjmentesen vágják le. A marhalevelek átírási díja nagy marhánál 2 lej 50 bani, kis marhánál 1 lej 50 bani.

— **A HAMBURG—AMERIKA LINE S. A. R. ALTAL HIRDETETT BUDAPEST—BÉCSI TÁRSASUTAZÁS** — mint azt mai lapszámunkban már közöltük — elmarad. Azok, akik erre az utazásra már jelentkeztek és akiknek az augusztus 10-iki indulás és az augusztus 15-én vagy 19-én való visszatérés megjelöl, jelentkezzenek a timisoarai Központi Bank által rendezett társasutazásra, a melynek részvételi feltételeiről lapunk más helyén számolunk be.

— **Aradi rendőrségi hírek.** Baumgartner Ferenc hordókeszítő, aki a Curtici uton lévő Czeiler és Kornis telepen lakik, feljelentést tett lopás címén az aradi rendőrségnél. Baumgartnertől 3000 lej áru számszámot loptak. — Mészáros Sándor ismeri betörőt a rendőrség elfogta. Azt hiszik, hogy köze van az utóbbi napokban történt néhány betöréshez. — Előállították a rendőrségre Andrekov Ferenc aradulnoui lakost, aki egy doronggal fejbverte Herbei Miklós Lac Barna uccai lakost, akinek súlyos az állapota. — Zoltán László Lahovári uccai lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik kerékpárját a Ghiba Birta liceum elöl ellopták. — Marosi János Str. Mucius Scaevolai uccai lakoshoz az éjszaka folyamán betörték és elloptak 5000 lej értékű ékszert és 1000 lejnyi készpénzt. — A fenti ügyekben folyik a vizsgálat.

— **Ma az alantli gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand,
SZONDI: Str. Consistoriului,
WEISZ: Piața Avram Iancu.

Szentkereszty báró

memorandumot nyújtott át Tatarescunak a kisebbségi sérelmekről

Az Országos Magyar Párt treiscaunel-megyvei tagozata július 23-án intézőbizottsági gyűlést tartott Gheorghenin báró Szentkereszty Bála országgyűlési képviselő elnökletével és Sándor József központi alelnök részvételével.

Báró Szentkereszty elnök az ülésen bejelenti, hogy Tatarescu miniszterelnök felhívására memorandumot nyújtott át a kormányfőnek, melyben kisebbségi életünket érintő legfontosabb kérdések méltányos megoldását sürgette.

Az emlékirat felsorolja jogos követeléseinket, iskolasérelmeinket, a magyar tanítók nyelvvizsgájának kérdését, a nyugdíjak pontos megállapítását és fizetését, az adók fizetésének rendezését, politikai és állampolgársági jogaink teljes tiszteletben tartását.

Sándor József szenátor hatalmas beszédben világítja meg a magyarság mai politikai, kulturális és gazdasági helyzetét a parlamenti kaleidoszkópon keresztül, biztatván a magyarságot, hogy ne csüggedjen, mert minden küzdelem Isten segítségével eredményes lesz.

— Románia vezérkari főnöke Prágában. Prágából jelentik: A cseh hadügyminiszter ma fogadta Antonescu tábornokot, a román vezérkari főnököt, akivel katonai kérdéseket tárgyalt meg. A tanácskozáson Kraics tábornok, a cseh vezérkari főnöke is megjelent.

— Meghalt Liautery francia tábornagy. Párisból jelentik: Ma meghalt Liautery tábornagy, volt háborús hadügyminiszter, Marokkó volt kormányzója.

— Megvonják az önkénteségi jogot a rendezésekben résztvevő diákoktól. Bucarestből jelentik: A Lupta értesítése szerint a parlamenti elé törvényjavaslatot terjesztenek, amely a sorozási törvény módosításáról szól. A javaslat intézkedéseket tartalmaz mindazon főiskolai és középiskolai tanulókkal szemben, akik kivonják magukat az előzetes katonai kiképzésről szóló törvény rendelkezései alól. A javaslat egy másik rendelkezése szerint megvonják a leszállított szolgálati idő kedvezményét mindazoktól, akik akár az iskolában, akár pedig az uccán rendezvényekben vettek részt.

— Dr. Kurzer Károly jogorvos rendelőjét a Bohus-palotába helyezte át: II. kapu, I. emelet.

— A vasárnapi református kirándulás szervezői közlik a kirándulás résztvevőivel, hogy az autbuszok nem vasárnap reggel hat órakor, hanem már öt órakor indulnak a vidéki autbuszok. Regele Ferdinand uti állomásáról (Fekete Bárány vendéglőnél). Új jelentkezőket ma délig még elfogadunk, mert a nagy érdeklődésre való tekintettel a rendezőség újabb autbuszokról gondoskodott. Jelentkezéseket Szántay Béla vesz fel Bul. Regina Maria tér 18. szám., földszint.

— Előre kell fizetni a városnak a bérösszeget. Reisz Ádám, a Nentun-strand forhélyműhelyének bérlelője, aki 8000 lej bérért vette ki a műhelyt, kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, hogy a bérleti díjat a felére szállítsa le. Az interimár-bizottság mai ülésén ezt a kérést elutasították és Bertzován János pénzügyi tanácsos előterjesztésére azt az elvi határozatot hozták, hogy a jövőben hasonló bérlemények esetén a bérlelővel csak akkor kötik meg a megegyezést, ha az a bérleti díjat előre kifizeti.

— Moneasa fürdőhely nagy népszerűsége. Az aradmegyei Moneasa — mint minden esztendőben — az idén is páratlan népszerűségnek örvend. Moneasa kétségtelenül az ország egyik legszebb fekvésű fürdőhelye és amellet, hogy közel fekszik Aradhoz, megvan az a nagy előnye, hogy páratlanul olcsó. A fürdő éttermét ebben az esztendőben a Moneasan nagy népszerűségnek örvendő Kaufmann Béla vezeti, akinek személye garancia arra, hogy a vendégek — olcsó árak mellett — igényeiknek megfelelő elsőrendű kiszolgálásban és ellátásban részesülnek.

— Borsos András lett Rovine község bírája. A nemrégiben megválasztott rovinei községi tanács ma tartotta alakuló ülését. A szavazás során a bírói tisztségre 11 szavazattal Borsos Andrást választották meg, míg az albírói tisztséget Hegyes Jánossal töltötték be. Sisa Tamás, mint bírójelölt 1 szavazatot kapott, 2 szavazatot pedig megsemmisítettek.

Letartóztatták a Nasici jugoszláviai vezetőit

Belgrádból jelentik: A Nasici fa- és taningyár ellen vizsgálatot indítottak egy állítólagos kétszáz millió dináros adócsalás miatt. A vizsgálat eredményeképpen az ügyészség letartóztatta a nagyvállalat három igazgatósági

tagját, a Schlésinger testvéreket és báró Guttmannnt, akik a jugoszláviai gazdasági élet vezető tényezőit, továbbá a vállalat jogtanácsosát dr. Bozsics zágrábi ügyvédet és Sós Sándort, a részvénytársaság vezérigazgatóját.

Augusztus 6-ika a jelentkezési határidő az Arad-Budapest-bécsi társasutazásra

— Már tizenötödikén visszatérhetnek az utasok —

Mindazoknak, akik nyári szabadságuk ideje alatt néhány valóban kellemes napot akarnak eltölteni, látványosságokban akarnak résztvenni és jól kivánnak szórakozni, meg kell ragadni az alkalmat, amelyet a budapest—bécsi társasutazással a timisoarai Központi Bank menetjegyjelvénye kínál részükre. Még csak tizenöt nap van hátra a nagyszerű, kényelmes és olcsó különvonat indulásáig, érthető tehát a nagy érdeklődés, amely már most megnyilvánul a társasutazás iránt, mert mindenki idejében akarja biztosítani helyét. Ez a kirándulás valóban felejthetetlen élmény lesz mindazok számára, akik a különvonattal a magyar vagy osztrák fővárosba utaznak.

Az utazás időpontjában tartják meg a szegedi ünnepi játékokat, így tehát az érdeklődők olcsó különvonattal Budapestről Szegedre utazhatnak, ahol megtekinthetik „Az ember tragédiája” monumentális szabadtéri előadását.

A kirándulás legnagyobb előnyét azonban a hihetetlenül olcsó részvételi díjak jelentik, amelyek mindenki számára lehetővé teszik az utazást.

Augusztus 10-én indul a különvonat, amelynek létszáma már is biztosított

Felhívjuk a résztvevők figyelmét arra az előnyre,

hogy akik nem akarnak tíz napot tölteni a magyar fővárosban, azok — akár kollektív utlevéllel, akár egyéni utlevéllel utaztak —

250 lej felülfizetése mellett augusztus 15-én visszatérhetnek Budapestről, a délután 5 órakor induló menetrendszerű gyorsvonattal.

A különvonat utasai természetesen a legkülönbözőbb kedvezményeket élvezhetik Budapesten. Ezek között a legértékesebb az olcsó villamosjegy biztosítása. Azok ugyanis, akik igényüket erre bejelentik.

napl egy pengőért egynapos villamos bérletet kaphatnak.

De kedvezményeket kapnak a kirándulók a színházakban, mozgószínházakban, mulatóhelyeken és fürdőkben, valamint a MFTR kiránduló- és sétahajóin.

A társasutazásban való részvételre a jelentkezési határidő augusztus 6-ika, délután 6 óra.

Ragadja meg tehát mindenki a kedvező alkalmat és — helyének biztosítása végett — minél előbb jelentkezzen a társasutazásra. Jelentkezéseket elfogad az Aradi Közlöny, valamint az Erdélyi Hírlap kiadóhivatala.

SZÉPSÉGVERSENY

külföldi versenyszabályokkal

az aradi újságírók strandünnepélyén

Csak rövid bejelentés adta tudtul azt az érdekes, a széles körök figyelmére igényt formáló, kivitelezésben föltétlenül nagyvonalú tervet, amit az aradi újságírók kívánnak megvalósítani — Arad közönségének szórakoztatására és a tespedt nyári unalom elűzésére.

Ez a szép fogalom: gardenparty — eddig még nem tudott megfelelő formában valóságos képet ölteni Arad publikuma előtt. Hangzatos rendezvények sokszor igyekeztek a „gardenparty” jellegében tetszelegni és a közönség talán el is hitte, hogy a fővárosokban és a társasági körökben oly népszerű „gardenparty” az a pusztán és ridegen vett kerti ünnepély, amelyen a kerten és az ünnepélyesen magas belépti díjakon kívül egyéb alig volt.

Az aradi újságírók, mint a közönség izlésének ismerői, a gardenparty fogalmának uri tiszteletbentartásával nyulnak hozzá az értékes eszme egészen rendkívüli megoldásához. Tűnjék felleng-

zős frázisnak: olyat akarunk produkálni, nyújtani, amiről beszélnek Aradon előtte és utána. Amire készülni fognak a társaságok, amiért lelkesednek a város minden körében, ami a felejthetetlen élmény erejével férkőzik be a közönség emlékezetébe, a kifejezés meg nem csufolt és el nem koptatott értelmében.

Ma a versenyeké a világ. Ezekben éli ki magát a mai fiatalság. Versenyekkel akarjuk mi is érdekesebbé tenni a szép délutánunkat, amely valamelyik kellemes augusztus vasárnapon köszönt be, — de milyen versenyekkel. Persze elsősorban a szépséget kell összehasonlítani. Ez a hölgy szépségverseny azonban nem a szokványos szépségmeetingek körében mozog. Résztelében, bírálati kérdéseiben olyan szempontokat kell a döntőbizottságnak szemmel tartani, amely eddig egyetlen szépségversenyen latba nem esett. Nem titkoljuk reményeinket: erről a versenyről valóban beszélni fog Arad.

— Hirdetmény. Tudomására adjuk a közönségnek, hogy ez év augusztus 1-től életbe lép a bírósági határozatok és idézések posta útján való kikézbítésése. Felvilágosítást lehet kapni a főposta titkári hivatalánál: hétköznapokon reggel fél 8-tól délután fél 2 óráig. Dirigentele Oficiului de Reședința de Județ: Al. Furnica.

URANIA

MA, szombaton 8, 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órakor PREMIER!
Csak 18 éven felülieknek!

A VAMPIR!

Az elátkozott kastély borzalmas titkai.

SYBILLE SCHMITZ,

ALBERT BRAS

— Az aradi rendőrség ezúton hívja fel mindazok figyelmét, akik új cégtáblát, vagy plakátot, reklámcédulát akarnak kitenni, illetve osztogatni, előbb a szöveget be kell mutatni a rendőrség 11. számú szobájában.

— Erős, vérbő, kővér emberek legyenek naponként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

— Az országos IJtu tanítók egyesülete nyaraló kolóniát szervezett Bälle Lipovan. A kolónia tagjai részére a fürdőkurszalón nagytermében naponta szabadelőadásokat tartanak s ezeknek hivatalos megnyitása vasárnap folyt le. Ez alkalommal hódoló táviratot küldtek a királyhoz és dr. Anzhelescu közoktatásügyi miniszterhez.

A béke utolsó huszonnégy órája**Fényszórók csóvái szántanak az égen...**

A zimonyi postahivatalban — Telefonálás végkimerülésig — A háború első éjszakája Zimonyban — Rémhírek — A Hotel Central kertjében — Giessler vacsorája — Cigánymuzsika és síró asszonyok — Cirkáló monitorok a Dunán és a Száván

(Copyright by Jób Paál, Utánnymás tilos).
Trencsénteplic, 1934. július.

Amikor Zimonyba befutott a vonat, csak egy futó pillantást vettem a katonasággal megrakott állomásra, nem figyeltem az állomásfőnökre sem, akik fehér keztyűjében, mint a cövek állott haptakban Giessler előtt, halványan emlékszem arra, hogy tiszték, sárga zsinórral a derekukon vigyázz állásban jelentést tettek, odakint széles landaurek álltak, némelyiknek katona ült a bakján, belevettem magam egy kocsiába és odakialtottam a kocsiának:

— Amilyen gyorsan csak tud, hajtson a postahivatalra!

Egyetlen gondolat izgatott: én legyek az első, aki megtelefonálja Pestre, mi történt délután öt óra harmincnegyedik perc óta. Igazolványom volt, hogy készpénzfizetés nélkül, budapesti meghitelezésre telefonálhatok. Dringend kértem a Nemzetközi Távirati Hírlap számát. Egyetlen vonal volt csak abban az időben Zimony és Budapest között és a felek egy kopott fülkéből telefonálhattak. A fülkében egyedül a zár volt tökéletes. Uglátszik ezt senki sem használta. Öt perc alatt megkaptam Pestet. Maga a szerkesztő, Sándor doktor jelentkezett. Magamra zártam a fülke ajtaját és izgatott hangon adtam le jelentésemet. Talán tíz percet vettem igénybe jelentésem, de nem tettem le a kagylót. Megmondtam: csak akkor hagyom abba a beszélgetést, ha Budapestről jelentik nekem, hogy az újság rendkívüli kiadása a sokszorosító gépből kikerült. Odakint már döngettek a fülke ajtaját, én azonban rendületlenül beszéltem tovább. Előbb hangulatképeket adtam, aztán — elszavaltam Petőfi Apostolának utolsó részét. Emlékszem, hogy Aradon az önképzőkörben arattam ezzel valamikor nagy sikert. Majd sor került Madách Ember Tragédiájának arra a jelenetére, ahol az Ur vitatkozik Luciferrel. A végén megint Petőfire került a sor, szótárolva szavaltam el a falu végi kurta korcina históriáját. És Pest még mindig nem jelentette, hogy a rendkívüli kiadás készen van. Erre megkértem őket: olvassák vissza nekem, amit le-diktáltam, odakint Persian Adám már a lábával rugdosta a fülke ajtaját, egy bécsi kollegám pedig a katonasággal fenyegetőzött.

Homlokomról szakadt a veríték, a fülkében a sűrű füst miatt — még ma sem tudok azóta cigaretták nélkül telefonálni — kibírhatalan volt a helyzet. Végre Sándor doktor belekiáltotta Pesten, a Wesselényi utcában a telefonba, hogy a NTH külön kiadása elkészült. Annyi erőm volt csak, hogy megkérjem rá: hívja fel azonnal a Neues Pester Journalt és mondja meg nekik, hogy hivjanak ök dringend Zimonyban és — összeestem..

Az első ágyudörrenés

Egy óra tizenegy percet töltöttem el a zimonyi postahivatal telefonfülkéjében, de én voltam az első újságíró, aki hírt adott Giessler elutazásáról. Budapesten a miniszterelnökség előbb tudta az eseményeket a Nemzetközi Távirati Hírlap jelentéséből, mint Bécsben gróf Berchtold. Amikor Giessler Vladimir gondosan elkészített jelentését este kilenckor telefonon továbbította Bécsbe, ott azt mondták neki, hogy: ezt már tudjuk Pestről...

Mayor Józseffel mentem el nyolc óra után a Hotel Central kerthelyiségébe. Vastag törzsű fák alatt asztalok álltak fehér abrosszal letakarva és lámpások lógtak kifeszített zsinórokon. Zsufolva volt a kert. Az egyik asztalnál katonatiszték társaságában ült Giessler feleségével és kis fiával. Egy huszárezredes és a hatvannyolcadik gyalogezred parancsnoka foglaltak helyet az asztalánál. A sarokban a cigány játszott.

Öreg more ült a cimbalom mellett, a primás mélyen hajlongott, miközben hegedült...

De mennyire más volt ez a muzsika, mint az, amelyiket elhagytam a békével együtt a trencsénteplici parkban. Új nótákat játszott, ezeket most kell majd megtanulnunk... Hirtelen eszembe jutottak azok, akikről Teplicen búcsút vettem: Balassa doktor, — most ünnepelte harmincéves jubileumát — akkor még velem együtt fiatalember volt és de nagyon szerette a muzsikát. Aztán Metternich hercegnő, Sándor Móríc gróf leánya, mecénása minden cigányprimásnak, Skribenszky, báró négylovas fogatával...

A Prinz Eugen Mars-ot huzzák a zimonyi

Central Hotel kertjében és a tiszték felálltak az asztaluk mellett. Aztán a Gotterhaltet és — újra felálltak a tiszték. Gyöngyöző poharát felkapta Giessler és rossz magyarsággal odakialtotta felénk: „Elien a királ!” De nyomban hozzánk lépett egy fiatal hadnagy és megkért: „A kegyelmes ur vacsorázni szeretne és kéri az urakat, ne huzassanak olyan nótákat, amelyeknél fel kell állania!” Aztán a Rákóczi indulót huzzák és — a társaság ülve maradt...

A kegyelmes asszony — születésére Marinovich lány — együtt énekelt a bandával magyar dalokat, majd elhuzzták a „Wacht am Rhein”-t, amit itt hallottam először...

Közben rémhírek érkeztek.

Valaki azt újságolta, hogy a szerbök löttek a monitorainkra.

A zene elhallgatott.

Egy öreg pincér, aki részt vett Bosznia okkupációjában, ledobta a hangerliját és odanyomta fülét a földre. Azt mondta, hogy így lehet legjobban hallani az ágyudörgést. Mindnyájan a földhöz nyomtuk a fülünket és minden morajlásra azt hittük, hogy ágyu...

Akkor nem tudtuk még, hogy földhöz szorított fülek nélkül is bőven lesz alkalmunk gyönyörködni az ágyúk bömbülésében...

Hirtelen fénykévek szántották keresztül-kasul az égboltot. Odaát Belgrádban dolgozni kezdtek a Kalimegdán reflektorai...

Számomra ez volt a háború első pozitív jelensége.

A parttól megfigyelhettük, hogy a monitorok méltósággteljesen usznak a Dunán és a Száván. Sötétben. Kicsinyke fény égett csak az orrukon. És árbócukon ott lobogtatta a szél a monarchia zászlaját.

Az uccákon patrulok.

De tisztet nem lehetett látni.

A háború első éjszakáján Zimonyban csak négy tisztet láttam: azokat, akik Giessler asztalánál ültek. A tiszték nem mozdulhattak ki a laktanyából

Kilenc órakor Giessler telefonált Bécsbe.

Azután visszajött újra, megitta feketekávéját,

Többmillió jövedelmet értek el az aradvárosi gépüzemek

Tripa Mihály gépüzemigazgató a város vezetősége elé terjesztette az üzemek 1933—34. évi eredményét — Jegyzőkönyvi elismerés a gépüzemigazgatónak

Tripa Mihály, a városi gépüzemek igazgatója, az átmeneti bizottság mai ülésén beterjesztette a számvizsgáló bizottság jelentését az üzemek 1933—34. évi zárszámadásairól és mérlegéről. A jelentés szerint, az üzemek, a jéggyár kivételével, valóban rendkívül szép eredményeket mutatnak fel.

A mérleg szerint a vízüzemek évi tiszta jövedelme 3 millió 15 ezer lej volt, ebből az összegből a vízüzemek pénztárában jelenleg 362 ezer lej szerepel, mert a különbözetből kifizették azt a kölcsönt, amelyet az üzemek 1923-ban és 1926-ban a városi pénztárból vettek fel és amely eddig a városi pénztárban bonformájában szerepelt. Ennek az összegnek visszafizetésével a vízüzemek megszabadultak nyomasztó adósságuktól és ez a körülmény lehetővé teszi, hogy a jövő esztendőben a város már leszállítsa a vízdíjat. A város vezetősége minden bizomnyal szem előtt fogja tartani az ujonnan alakult helyzetet és intézkedik, hogy a vízdíjak régen várt leszállítása végre megtörténjen.

A városi gázgyár 228.632 lej tiszta haszonnal zárta 1933—34. évi mérlegét. A jéggyár ezzel szemben 270 ezer lejes deficitet dolgozott. A veszteség elsősorban annak tudható

21 napi teljes pausálkura

Pöstyén világfürdő

legkiválóbb gyógyintézetében, a dr. Schmidt László és dr. Weisz Ede vezetése alatt álló

Special szanatóriumban

a legkomfortosabb szoba, elsőrangú teljes ellátás, közkivánatra diéta is, az összes fürdők és iszapkezelések, orvosi kezelés, valamennyi adó, összesen 9800 Lei. — Információval szolgál Románia részére: az Agint utazási iroda Lugoj és az orvosi vezetőség PISTYAN. 426

husz koronás bankót dobott oda a pincéreknek és a cigányoknak és kihajtatott az állomásra.

Kilenc óra husz perckor a budapesti gyorsvonattal elutazott Zimonyból.

En még ott maradtam.

Zugott a fejem, lázam volt, halálosan ki voltam merülve.

De azért nem tudtam lefeküdni.

Pedig kilenc után a szálloda elcsöndesedett. A lámpákat leoltották, a közönség szerteszéledt, haza mentek aludni. Az uccákon őrzáratok cirkáltak és bekopogtatták a lakásokba, ahol világosak voltak az ablakok. El kellett oltani a gyertyákat és a lámpásokat. A villany megint nem égett...

A Hotel Central konyhájában csöndesen ptyergett egy asszony...

Ott állt mellette az a szöke pincér, akit tegnap éjjel a kávéházban vertem fel éjszakai szenderegéséből. Kivágott mellény volt rajta, alatta fehér plasztikon és fekete nyakkendő. És ezen felül kopott lüszterkabát. A haja borzas volt, a szemei fáradtan könnyesek.

Elhallgat a zene...

Aztán rácsapott az asztalra, csörömpölve verődtek össze a pörkölt-szaftos tányérok.

— A nyavalja törje ki! — ordította — két hétel ezelt esküdtem és holnap el kell mennem! Látott még ilyent a világ!

Szegény törékeny asszony ott siránkozott mellette, kék színű berliner kendő volt a nyakán, nem égett, csak egy gyertya a konyhában, a cigányok készülődtek haza felé, reflektorok csóvája szántotta keresztül-kasul a zimonyi éjszakát.

Aztán azt mondta az egyik muzsikós:

— Legyen szives Lajos ur, mondja meg a Weisz urnak, hogy holnap nem muzsikálhatok, mert berukkolok. És a Pista is berukkol... De talán holnap nem is lesz már zene... Kinek muzsikáljunk...

...A monitorok méltósággteljesen defilíroztak a Száván és amikor kivettem a hónom alól a Weisz urtól kölcsönbe kapott lázmérőt, láttam, hogy a higany oszlopa átszaladt a harmincvolcason...

Paál Jób.

be, hogy a városi vágóhid nem fizette ki az általa elhasznált jégért a gyárnak járó összegzet.

A jelentés ismertetése után Tatu János és Czettel Lajos dr. elismeréssel emlékeztek meg Tripa Mihály gépüzemi igazgató eddigi tevékenységéről, amelynek során csendesen, a feltűnést elkerülve, saját erejéből, csupán szorgalmára és szaktudására támaszkodva, európai nivóra emelte Aradváros vízszolgáltatását. Tatu János azt javasolta, hogy a két százalékos tantiém helyett, amely Tripa Mihálynak a tiszta nyereség után jár, amely jelenleg havi ötezer lei, tizezer lej havi tantiémet fizessenek ki a gépüzemek igazgatójának. Az átmeneti bizottság ezt a javaslatot egyhangúlag magáévá tette és határozattá emelte. Az átmeneti bizottság helyettes elnöke külön, a város vezetősége nevében is megköszönte Tripa Mihály igazgatónak eddigi működését.

Tripa Mihály előterjesztésére a bizottság Kissinger főkönyvelőnek, valamint Berg és Tóth művezetőknek 4—4 ezer lej remunerációt szavazott meg.

Értesülésünk szerint az átmeneti bizottság legközelebbi ülésén Sincái Jenő mérnök beterjeszti az autobusüzem zárszámadását. A városnak ez az üzeme is szép eredményt mutat fel, amennyiben az 1933—34. évet másfél millió lej tiszta haszonnal zárta.

Visszaélések a brailai nyugdíjpénztárban

A vizsgálat szerint a pénztárnok összejátszott egyik rokonával és csak jutalékért fizette ki a nyugdíjakat

Szokatlanul érdekes család miatt fejezte be most a vizsgálatot a brailai törvényszék vizsgálóbíróvája, amely — a Dimineata szerint — kiderítette, hogy a bucaresti-i pénzügyigazgatóság mellett működő állami nyugdíjpénztárban a nyugdíjasok terhére súlyos visszaélések történtek. A visszaéléseket a bucaresti-i sziguranca vezérigazgatóságához érkezett feljelentés leplezte le. Eszerint a brailai nyugdíjpénztáros összejátszott egyik, Brailában lakó rokonával, — S. N.-nel, aki a legutóbbi hónapokig a brailai központi áruháznak szolgálatában működött. A feljelentés úgy szólt, hogy a fentiek a brailai nyugdíjasoktól már hosszabb idő óta 10—20 százalék jutalékot szednek a nyugdíjak után és anélkül nem fizetik ki a nyugdíjasok illetményeit. A vizsgálóbíró a panasz alapján házkutatást tartott a pénztárosnál és rokonainál, akiknek lakásán sok nyugdíjkönyvet, valamint a nyugdíjasokra vonatkozó egyéb okmányokat is talált. A vádlottak beismerték, hogy az említett közokiratokat ők vitték haza, mert azoknak felmutatása ellenében fel akarták venni a nyugdíjakat.

— Ez csak egyszerű szivesség — mondták a gyanúsítottak, — de mi semmiféle anyagi ellenszolgáltatást nem kértünk és nem kaptunk.

A vizsgálóbíró kihallgatta azokat a nyugdíjasokat, akiknek könyveit és más okmányait a pénztárnok és rokona lakásán találta. Az illetők azt vallották, hogy a nyugdíjak megérkezése előtt szabályszerűen benyújtották nyugdíjkönyveiket a pénztárhoz, de a penziót mégsem kapták meg, mert a pénztáros azzal utasította el őket, hogy a nyugdíj nem érkezett meg. A pénztárnok egyik üzlettársa bizalmasan S. N.-hez, a pénztáros rokonához utasította a nyugdíjasokat és kijelentette, hogy az illető gyorsan elintézi az ügyet. A nyugdíjasok tényleg felkeresték S. N.-t, aki 10—20 százalék honoráriumért keresztülvitte a nyugdíj folyósítását. A brailai sokezer nyugdíjas nagy érdeklődéssel várja az ügy további fejleményeit, mert a főtárgyalást a bíróság már legközelebb megtartja.

Felépül a gradistei elemi iskola

A város megszavazta az egymillió építési költséget

A gradistei elemi iskola régen húzódó ügyében ma nagyfontosságú határozatot hozott a város átmeneti bizottsága. Mint emlékeztetés, Ursu János dr., az átmeneti bizottság elnöke nemrégiben látogatást tett Gradistén, ahol meghallgatta a lakosság panaszait és meggyőződött azoknak jogosultságáról. A lakosság egyik legfontosabb kérése az volt, hogy még ebben az esztendőben fejezzék be a gradistei elemi iskola építkezési munkáit, mert súlyos megterhelést jelent a gyermekek számára, hogy a téli fagy és havazás idején a viaduktot helyettesítő, síkos fahidon vagy pedig a vasúti síneken át menjenek az iskolába.

Az átmeneti bizottság mai ülésén az építkezéshez szükséges egymillió százezer lejes összeget megszavazták. Így tehát az iskola építését folytatják és az építkezési munkálatokat rövid időn belül befejezik, úgyhogy a gradistei gyermekek az új tanévben már saját iskolájukban tanulhatják meg a betűvetés tudományát.

Itt írjuk meg, hogy az interimár-bizottság mai ülésén úgy határozott, hogy a Select-mozi bérleti szerződését, amely ez év február elsején lejárt, egy évre meghosszabbítja. A mozi évi bérleti díja 250 ezer lej, vagyis a fele az eredeti bérleti összegnek, amely 500 ezer lej volt.

„Várj
egy pillanatig, kérlek!
Mielőtt a strandra megyünk, irok
a sorsjegyarusítónak, hogy hosszabítsa meg a sorsjegyünket!“

MIELŐTT
NYARALNI
MEGY, UJITSA
MEG SORSJEGYÉT

Valóban! ha elfelejtette sorsjegyét elutazása előtt megújítani, alkalma van a hibát jóvátenni: írhat a sorsjegyelarusítónak.

A IV. osztály tervszerű nyerevényein kívül az urnában még négy, egyenként egy milliós vándor-nyeremény is van.

Huzás augusztus 1-én és 2-án

A ROMÁN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJATEK

Még az utolsó pillanatban is vásárolhat sorsjegyet a
BANCA ILIESCU S. A.-nál CLUJ.
Aradi fiók: Str. Bratianu 3.

Szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyek

Vegye a sorsjegyét **WAGONS-LITS // COOK-nál,** a Minorita-palotában
Bizalom! Diszkréció!

Szerencséje csak akkor lesz, ha sorsjegyet
Sándor Iván és Társánál vesz. Bul. Reg. Maria 18.

Elveszti állását a nyelvvizsgától távolmaradó kisebbségi tanár vagy tanító

Augusztus elején kezdődnek a vizsgák — Az aradiak Timisoarán vizsgáznak

Timisoaráról jelentik: Augusztus tizedikén kezdődnek országsszerte a középsikolai tanárok nyelvvizsgálói. Timisoarán Arad, Caras-Severin, Hunedoara és Timistorontól vármegyék kisebbségi tanárai fognak vizsgázni.

A vizsgán nemcsak a kisebbségi intézetek tanerői fognak vizsgázni, de az állami intézeteknél működő kisebbségi tanárok is vizsgakötelesek. Kivételt csak a hatvan éven felüli tanárok, meg azok képeznek, akik 1926. óta romániai egyetemen szereztek meg oklevelüket. A szerzetes-tanárok sem vizsgaköte-

lesek, abban az esetben, ha csak, mint óraadó tanárok működnek. A külföldi állampolgárságu külföldi nyelvtanárok szintén nem kötelesek vizsgázni. A tanárok az általuk előadott tantárgyakból vizsgáznak szóbeli és írásbeli vizsgákon.

Az állami és felkezeseti elemi iskolai tanítók nyelvvizsgálói augusztus elseje és tizenötödike között tartják Timisoarán. A helybeli tanfelügyelőség még nem kapott ezirányban határozott utasítást, úgy, hogy a vizsga napját még nem határozták meg. Az a kisebbségi tanítériu, aki nem jelenik meg a nyelvvizsgán, elveszti állását.

SPORT KÖZLÖNY

Reinhardt játéka bizonytalan: Reinholz áll készenlétben

— Morar Teofil dr. vezeti az AMEFA—Olimpia-CFR-meccset —

Az AMEFA tegnap közölt összeállítására még nem tekinthető véglegesnek, ugyanis Reinhardt, akinek sérülése a hét elején szépen gyógyult, még nem teljesen fitt és vasárnapi játéka teljesen bizonytalan. A vezetőség éppen ezért készenlétebe állította Reinholzot, aki arra az esetre, ha Reinhardt a vasárnapi játékot vállalni nem tudná, rendelkezésre legyen. Amennyiben Reinhardt nem játszik, úgy hiánya nagy ürt hagyna a védelemben, jóllehet, ha Reinholz szerepeltetésére sor kerül, aki kitűnő hátvéd, mindent el fog követni, hogy Reinhardtot pótolja. A halvesorban változás nincsen, Szurdi szereplését megnyugvással várják. A csatársorban most már bizonyos Gömöri játéka, akinek gólképességére ezen a meccsen, a

hol hárommal több gólt kell lőni, mint az ellenfél, igen nagy szükség lesz.

A nagyfontosságú mérkőzés vezetésére a központi bíróküldő bizottság Morar Teofil dr.-t delegálta, akinek személye teljes garancia arra, hogy a meccs, amely nem a legfájdalmasabbnak ígérkezik, a legsimábban és incidensmentesen folyjon le.

A saturdayok péntek estig nem jelezték érkezésüket, a legvalószínűbbnek látszik, hogy szombaton este érkeznek meg Aradra, hogy vasárnap pihenten álljanak ki. A csapatösszeállításuk előreláthatólag a következő lesz: Baros—Szabó I., Abrudán—Szabó II., Rocony, Vajda I.—Huniade, Pop Stefan, Vajda II., Szerémy III., Szabó III.

Csütörtökön játszik a bécsi Hakoah Aradon

Az aradi Hakoah lekötötte a Romániában turázó bécsi proficsapatot egy barátságos mérkőzésre és az eredeti megállapodás szerint a mérkőzés augusztus 1-én került volna lebonyolításra. A meccs most egy napos eltolódást szenvedett, amennyiben a Hakoah Aradon teljesen pihenten akar játszani és a mérkőzés így szerda helyett csütörtökön kerül lejátszásra. Az első idei nagyobb nemzetközi attrakció iránt máris igen nagy az érdeklődés.

Két nagyszerű amerikai uszók rekord

New-Yorkból jelentik: Két nagyszerű uszók rekordot javítottak meg az amerikai uszók és pedig Medica a 400 méteren, Vandevoghe pedig a 100 méteres hátuszásban ért el rekorderedményt. Jack Medica, ez a fiatal uszófenomén 4 perc 40.6 másodperc fényes idővel új világrekordot állított fel, de Vandevoghe 100 méteres hátuszó eredménye is pompás: 1 p. 07.4 mp.

Ujabb atlétikai világrekordok a stockholmi versenyen

Stockholmból jelentik: A nagy atlétikai verseny harmadik napján két nagyszerű új gátfutó világrekord született, az egyik Hardin, a másik Beard nevéhez fűződik. 1500 méteren a világrekorder Bonthorn legyőzte Szabót. Az eredmények a következők: 1500 méteres síkfutás: 1. Bonthorn (USA) 3 p. 55.4 mp. 2. Szabó (magyar) 8 p. 56.4 mp. 3. Petersson (svéd) 3 p. 58.8 mp. — 400 méteres gátfutás: 1. Hardin (USA) 50.6 mp. (világrekord!). 2. Lindal (svéd) 55.8 mp. 3. Lundgren (svéd) 56.3 mp. — 110 méteres gátfutás: 1. Beard (USA) 14.3 mp. (világrekord). 2. Lindman (svéd) 15.1 mp. 3. Schjelderup (norvég) 15.3 mp. — 600 méteres síkfutás: 1. Eastman (USA) 1 p. 18.4 mp. 2. Larsson (svéd) 1 p. 21.6 mp. 3. Johanssen (norvég) 1 p. 22.6 mp. Az amerikai atléták legközelebb augusztus 1-én állanak starthoz — Göteborgban.

O Magyar teniszgyőzelem Abbáziában. Az Abbáziában lebonyolításra kerülő nemzetközi teniszversenyen a magyar Paksyné, Schréderné kettős a döntőben 6:4, 6:3 arányban győzött a Tonolli. Rosaspira duo felett.

O Aradi uszók a targulmuresi uszóversenyen. Szombaton és vasárnap a targulmuresi MSE rendezésében nagyszabású uszóverseny kerül lebonyolításra, amelyen az ország valamennyi nevesebb uszója részt vesz. Aradról Gherman Dante és Gérecz Gaston vesznek részt a versenyen, győzelmi eséllyel. Az aradi uszók a bucaresti-i TCR színeiben indulnak.

Kártérítést követel a várostól egy aradi ügyvédjelölt, mert a gyepmester agyonütötte a kutyáját

A per összege ezer lej, de azok az incidensek, amelyek a keresettel kapcsolatosan keletkeztek és amelyeket egy drotszörű foxi agyonütése indított el, megérdemlik, hogy lejegyezzék őket. Ha a példa követésre talál, úgy a városnak hamarosan meggyűlik a baja mindazokkal a kutyatulajdonosokkal, akiknek kedvence a gyepmester kezébe került.

Pár héttel ezelőtt érkezett a per az aradi járásbíróhoz. Dr. Leucutia János aradi ügyvédjelölt nyújtotta be a keresetet, amelyben ezer lej kártérítést követel, mert — szövege — jogtalanul és törvénytelen módon agyonverték a gyeptelepen kutyáját. A kereset szerint egy látogató véletlenül nyitvafelejtette a Ludig-telepen levő házának kapuját és drotszörű foxikutyája kiszökött az uccára. A véletlen úgy akarta, hogy éppen abban az időben portyázott kocsijával a városi gyepmester azon a környéken és a kis foxi bekerült többi elfogott társai közé a kocsiba. Leucutia dr. nyomában értesülést szerzett kutyája sorsáról, mire a városi állatorvosi hivatalba ment a hol visszakövetelte foxiját. Közölték vele, hogy a kutya ötszáz lej ellenében rendelkezésére áll, az ügyvédjelölt azonban törvénytelennek deklarálta a követelést és száz lejes költséget ajánlott fel. Az egyezség nem jött létre — s

Egiptomi és Palesztinai kirándulás

Felejtethetetlenül szép kirándulások mindkét országban. Tengeri utazás az S. M. R. (Serviciul Maritim Roman) hajóival. Minden tekintetben elsőrangú teljesítmények. Jelentkezések, prospektusok, felvilágosítások: Serviciul Maritim Roman (Román hajózási vállalat) aradi képviselőjénél

KUNSTLER Utazási és Vizum Irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. 461

O ALBU ARADON. A Venus válogatott hátvédje szabadságra hazaérkezett Aradra és augusztus közepéig marad itthon.

O Intelegerea—CAA-mérkőzés lesz vasárnap. Az Intelegerea vasárnap a CAA-sporttelepen az atléták első csapatával játszik barátságos jellegű mérkőzést. Mindkét csapatban több játékos próbálnak ki ezen a mérkőzésen, így többek között a CAA a Craiovan katonáskodó Miklósit fogja kipróbálni.

a foxit a gyepteren agyonverték.

Leucutia dr. ekkor pert indított, ezer lejes kártérítést kérve kutyájáért, majd az első tárgyaláson leszállította ötszáz lejre követelését, amelyet azzal indokolt, hogy a városnak nem állott volna jogában agyonütni kutyáját, hanem azt ki kellett volna szolgáltatni. A tárgyaláson kiterjesztette a pert Popoviciu David városi főállatorvosra és dr. Armbruster városi állatorvosra, akiket szintén felelőssé tett foxija sorsáért. Még nem érkezett el a következő tárgyalás napja, amikor újabb beadvány érkezett az aradi járásbíróhoz a kutyapörben. Leucutia dr. közölte benne, hogy a városi állatorvosi hivatal terrorizálni akarja, amiért beperette és kihágási eljárást indított ellene, azon a címen, hogy ebzárlat idején a kutyáját az uccára engedte szájkosár nélkül.

Ionescu járásbíró mára tüzte ki a furcsa kutyapör tárgyalását, azonban Popoviciu városi főállatorvos szabadságát élvezi és így nem jelent meg a tárgyaláson, amelyet elhalasztottak. Kutyatulajdonosi körökben mindenestre érdeklődéssel várják a bírósági döntést, miután, ha megállapítják a város kártérítési kötelezettségét, úgy előreláthatólag egész sereg követője akad a vállalkozószellemű aradi ügyvédjelöltnek.

Filléres gyors Bécs—Budapest

indul augusztus 10-én.

Kényelmes utazás :- Számozott ülőhelyek.

Közös utlevéllel Budapestre . . .	1100 lei
" " " Bécsbe	2190 "
Egyéni " Budapestre . . .	775 "
" " " Bécsbe	1870 "

Jelentkezni lehet: az Aradi Közlöny és Erdélyi Hírlap kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc menetjegyirodában.

Syracuse csapányfém indián védjeggyel 50 kg.-os originálládákban szállít. - Vezérképviselő: **Kálmán A. Részvény-társaság Arad**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Mégis megindul a gabonaexport

Milyen árucikkek kivitelével lehet jó anyagi eredményeket elérni — Feltűnést keltő hivatalos adatok exportunk kilátásairól és az aratás jó eredményeiről

A földművelésügyi minisztérium hivatalos megállapítása szerint, az aratás az egész országban vége felé jár és az eredmény a közepesen felül van. A buza minősége nagyon kiemelkedő, természetes sulya hektoliterenként 77—82 kilogramm, tehát jobb, mint tavaly volt. Az utóbbi hetek eszései a kukoricát is megjavították, de ennek még még őszi időre van szüksége.

A gabonakiviteli kilátások megjavultak. Előreláthatólag 3—400 ezer tonna kukoricát, ugyanennyi árpat, lencsét, babot és olajmagvakat lehet kivinni. Összesen egymillió tonna gabonakivitelre van kilátás, de a magas árak miatt csak kivételes jutalmakkal.

Bucuresti-i kereskedelmi köröknek azt jelentik Prágából, hogy a csehszlovák gabonamonopol hivatal most kezdte meg működését, de kedvezőtlen kilátásai vannak. A sajtó sze-

rint a gabona monopolioma már elkészült, mert az aratás az idén sokkal korábban kezdődött, mint máskor. A gabonatörszede a monopol miatt ellanvult.

Mint Bucurestiből jelentik, a gabonaexport-szindikátus most tette közzé legutóbbi évi beszámolóját az összes gaboneműek kiviteléről mult év június 1-től ez év június 1-ig. Az export árucseré alapon, ellenőrzés mellett folyt. A jelzett időszakban négyszázezer tonna gabonát exportáltunk, 843 millió lej értékben. Az export az egy év előtti eredménnyel szemben rendkívüli mértékben csökkent. Kukoricából mult év június 1-től számítva 9 hónap alatt 428 ezer tonnát vittünk ki. A középát mázsánként 160 lej, amihez a zabnál még 10 százalékos kompenzációs prémium is járul. A külföldön legjobban érdeklődnek a lóhere, a tökmag, a len és a kender, a borsó, a lencse és a paszuly iránt, amelyekkel nagy üzletek bonyolíthatók le. A többi hüvelyes és gabona nem alkalmas a kivitelre kompenzációs, vagy exportprémiumok nélkül.

Anglia és az Amerikai Egyesült Államok újból jelentékeny anyagi támogatásban részesítik Németországot

A két állam finanszírozza a német gyárak nyersanyagimportját

Napokkal ezelőtt közöltük, hogy az angol hivatalos pénzügyi körök megértéssel fogadták a Német Birodalmi Banknak azt a kérését, hogy a súlyos gazdasági és politikai viszonyokra való tekintettel ne ragaszkodjanak a külföldi hitelezők Németország kötelezettségének teljesítéséhez s adjanak meghosszabbítást a részletek törlesztésére. Anglia elfogadta azt az ajánlatot, hogy Németország csak hat hónap múlva kezdje fizetni a most esedékessé vált adósságrészleteket. A mai napon még ennél is messzebbmenő támogatásról kaptunk jelentést. Ugyanis Anglia és az Északamerikai Egyesült-Államok között tárgyalás folyik oly célból, hogy a németországi hatalmas gyár-
ipart nyersanyaghoz juttassák. Tudvalevőleg az ottani nagy ipartelepeknek nyersanyag-gal való ellátása megakadt, mert a Németbirodalmi Banknak nincs elég külföldi devizája, a

mellyel a nyersanyagokat kifizethetné és emiatt a gyárak egyrésze megállt, a munkanélküliség pedig veszedelmes méreteket öltött. Hogy az újabb munkáselbocsátásoknak elejét vegyék, Anglia és az Egyesült-Államok lehetővé teszik a nyersanyag-beszerezést. Az angol és északamerikai pénzcsoportok megfelelő formákat keresnek ahhoz, hogy anyagilag támogassák a németországi nyersanyag-bevitelt és ezek a pénzcsoportok fizetnek ki egyelőre a nyersanyagok árát. Ezt az akciót az angliai és északamerikai fémhíánytelepek trösztjei kezdeményezték. A németországi megrendelések elmaradása miatt ugyanis az ólom, a fém, a cink és más hasonló nyersanyagok ára rohamosan esett és az árzuhanás tovább tart. Ennek megakadályozása és a németországi munkanélküliség csökkentése céljából legközelebb hathatós anyagi támogatásban részesítik a német gyár-
ipart.

= A mai aradi gabonapiacra különösen búzában nagy volt a felhozatal. A buza ára némi emelkedést mutatott, amennyiben elérte a 440 lejt, sőt elsőrendű minőségű buza 450 lejes áron cserélt gazdát. A tengeri ára szintén megszilárdult. Ez elsősorban azoknak a híreknek tudható be, amelyek szerint a kormány szabaddá teszi a tengerikivitel. Ennek következtében a kereskedők fokozott érdeklődést tanúsítanak a tengeri iránt, melynek ára ma 240 lejt ért el. — A timisoarai gabonárak a következők: 78 kilós timisi óbuza 400 lej, 77—78 kilós torontái óbuza 410—420 lej, új buza 420—425 lej, tengeri 250 lej, zab 230 lej, árpa 220 lej.

= Forgalmába kerültek az új váltóúrlapok. Mint ismeretes, az új váltótörvény új úrlapok forgalombahozatalára kötelezte a kincstárt és most forgalomba is hozta a blankettákat, amelyeknek szélessége 12 cm., hossza 30 cm. A kékszínű úrlapokon az ország címerének kicsinyített másolata is látható. A váltó névértékét a rányomott bélyegek tüntetik fel.

= Országosan szervezik a nagyvárosok gyümölcsellátását. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium védnöksége alatt az ország valamennyi nagyvárosában gyümölcsbiztoságok alakulnak, amelyek gondoskodnak a gyümölcsforgalombahozatala iránt. Az országos szállészeti és gyümölcsészeti igazgatóság mindent elkövet az export fellendítése érdekében. Szakkörökben azonban már is amiatt panaszkodnak, hogy a hivatalos fórumok a szakmabeli cégek meghallgatása nélkül intézik a kivitel.

= Megszüntették működésüket a kerületi pénzügyigazgatóságok. Az utóbbi hónapokban megszavazott új pénzügyi szolgálati törvény alapján a mult évben tényszerűsített összes kerületi pénzügyigazgatóságokat, többek között a timisoarait is megszüntették. Ennek következtében az aradi pénzügyigazgatóságok ezután ismét közvetlenül a pénzügyminisztériummal állnak összeköttetésben. Taranu Victor, volt kerületi pénzügyigazgató, aki tudvalevőleg megtartotta aradi lakását, a jövőben mint pénzügyi főfelügyelő Arad székhellyel folytatja működését.

= Aradi és Hunedoaramegyei gyárak a sibiui árumintavásáron. Nagy érdeklődés közepette nyílt meg a napokban a sibiui árumintavásár és a megnyitó ünnepélyen az aradi Kereskedelmi és Iparkamara képviselőiben Pacuraru Brutus főtitkár is megjelent. A főtitkár most tért vissza hivatalos utjáról és a díszesettel emlékszik meg a sibiui mintavásárról, amelynek rendezése elérte a nyugati színvonalat. A megnyitás napján tízenöt ezer látogatója volt a vásárnak és öt nap alatt 970 ezer lejre növekedett a bruttó bevétel. A megnyitó ünnepségen Teodorescu kereskedelmi miniszter és Lepadatu volt miniszter, valamint Balan érsek-metropolita is megjelentek. A metropolita ünnepélyes istentiszteletet is tartott ez alkalomból. A kiállítók között aradi, devai, timisoarai, oradeai, brasovi, turdai, de főleg sibiui cégek szerepeltek. A mintavásár anyagi és erkölcsi sikere feltűnést kelt.

Kedvező kilátások a lakbérkülönözeti összegek kifizetésére

Általános érdeklődést keltett lapunk tegnapi számában megjelent értesülésünk, amely szerint a háztulajdonosokat megillető lakbérkülönözeti összegeket is a most kibocsátandó új adóborítékkal egyenlíti ki a kincstár. Mint ismeretes, ugyanis a háztulajdonosok az 1933—34. állami költségvetési évre szóló lakbérleti differenciákat még nem kapták meg és a Monitorul Oficialban megjelent törvényes rendelkezésből arra következtettek, hogy ez az államkincstári tartozás is azok közé sorolható, amelyeket az öt milliárd lej összértékű új adóborítékkal fog kiegyenlíteni a pénzügyminisztérium. A fontos kérdés tisztázása végett a háztulajdonosok országos érdekképviselője Bucurestiben interveniált és így látszik, ennek eredményeképpen már megkezdődött a hátralékos lakbérkülönözeti részleges folyósítása. Erre enged következtetni az a néhány kiutalás, amely ma az aradi behajtási pénzügyigazgatósághoz érkezett és Himmel kiutalási osztályfőnöknél (I. emelet 24. számú szoba) átvehető. Az érdekelte háztulajdonosok a következők: özvegy Billich Miklósné 4032 lej, Bernstein Emánuel 2160 lej, Holzeisen József örökösei 3680 lej, özvegy Watz Valentiné 4992 lej, Elhtenfeld Sámuel 2800 lej, Uzinele Hautz Eldam 2880 lej és Pollák Vilmos 1920 lej. A fenti összegekre szóló meghitelezés néhány nap múlva szintén megérkezik a pénzügyigazgatósághoz. Remélhetőleg az 1933—34. évre szóló, többi különözeti összegek is fokozatosan megjönnek.

= Az aradi építkezési vizsgálóbizottságha — mint a Monitorul Oficial közli — az alábbiakat nevezte ki a kereskedelmi minisztérium. A bizottság elnöke: Trimbitioni Traian iparfelügyelő, tagjai: Muresan János városi főmérnök, Filip Gusztáv vezetőmérnök, Mariati János építész és Marinca Ioan közművesmester.

= Életbelépnek a felemelt behozatali pótlétek. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi minisztérium összeállította azt a táblázatot, amely feltünteti azokat a cikkeket, amelyekre új, magas behozatali pótléteket állapítanak meg. A táblázatban lévő néhány cikknel a pótlétek a kétszeresre is eléri a mostani behozatali taksának. Néhány hét múlva életbe lépnek a felemelt illetek.

= Piaci árak. Tejtermékek: édes tej 3—4, pasztörizált tej 7—8, tejfél 20—30 lej literje, tehénturó 6—8, juhturó 20—24, orda 16—18 lej kilónként. Zöldségpiac: hagyma 2—3, foghagyma 1—2, új burgonya 1.50—2, száraz bab 6, erős paprika 6 drb. 1 lej, zöldpaprika 3—4 drb. 1, retek 2 darab 1, hónapos retek két csomó 1 lej, spenót 1—2, tök 1—2, uborka 100 drb. 10—14, zöldbab kg. 1, paradicsom 2—2.50, kék paradicsom 3—5, kelkáposzta 1 lej. Gyümölcsárak: alma 3—4, körte 4—10, aszalt szilva 2—3, ringlőta 6—10, szőlő 12—18 lej kilója. Baromfiac: kővér kacsa 100—125, sovány kacsa 40—60, kővér liba 300—400, sovány liba 80—120, tyúk 50—60, csirke nagyság szerint 20—45 lej, tojás 80 bant.

UJSÁG

budapesti napilap
állandó ingyenes mellékletei!

minden pénteken minden vasárnap
rádiómelléklet teljes mélynyomású képes és európai műsorral. szöveges melléklet.

Kérjen mutatványszámot!

UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST 62, postafiók 282.

Előfizetés megrendelhető a
Löbl Hirlaprodában Arad.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JULIUS 28.

Bucuresti, 14.45: Hanglemezek. 15.40: Könnyű zene. 20: Rádiózenekar, 21: Beethoven: Fidelio. Közvetítés a salzburgi ünnepi játékokról. 23.50: Könnyű zene. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.30: Dollfuss osztrák kancellár temetésének közvetítése Bécsből. 17: A Rádióélet ifjúsági felőrája. 18: „Tréfa és humor a régi magyar politikában. 18.30: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 19.35: Mit üzen a rádió. 20.10: Kedvenc hanglemezek. 21.15: „Marica grófnő“. Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Kálmán Imre. 22.20: Hírek. 23.15: Időjárásjelentés. 23.45: A Nógrády Guido jazz-zenekarának műsora. Utána: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Varga Imre énekel. Majd: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Lemezek. 14.10: Lemezek. 17: Mandolinzene. 17.50: Állástalanok zenekara. 20.15: Beethoven: Fidelio, 2 felvonásos opera, a salzburgi ünnepi játékok házából. Vezényli Strauss Richard. 23: Indulók és keringők. Utána: Bura Sándor cigányzenekarának játéka. — Belgrád. 12.20: Hanglemezek. 12.59: Időjelzés, harangszó. rádiózenekar. 14: Népdalok zenekari kísérettel. 19: Hanglemezek. 19.30: Előadás. 20: Ilits Danica énekel. 20.30: Hanglemezek. 21: Rádiózenekar. 22.35: Hanglemezek. 23.40: Zeneközvetítés. Utána: Tánclemezek. — Breslau. 13: Operarészletek lemezek. 14.45: Vidám lemezek. 17: Warmbrunn-fürdő zenekara — Strauss János zenéje. 20.35: Hanglemezzemlények a jövő hét műsorából. 21.10: A rádiózenekar szórakoztató és tánczeneje. Utána: A szórakoztató és tánczene folytatása. Deutschlandsender. 14: Hanglemezek. 20: Hanglemezek. 21.30: Brand: A bieberachi kislány, énekes játék. — Kassa. 12.30: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 18.40: Dalest. 19: Hanglemezek. 19.50: Hanglemezek. 19.55: Magyar sajtóhírek. — Königsberg. 6: Reggeli hangverseny. 7.20: Reggeli zene. 12.30: Katonazene. 14.05: Hanglemezek. 17: Hangverseny. 19.35: Bach halálának napjára g-moll ábránd és fuga. 20.25: Haydn: Német dalok, angol chanzonok, népdaljáték, ismeretlen kanonok. Milano. 18.10: Tánczene. 21: Meteorológiai hanglemezek. 21.45: Verdi: „Ernani“ című operája. — Pozsony. 11.25: Magyar sajtóhírek. 13.15: Hanglemezek. 14.40: Német- és magyar hírek. 18.50: Hanglemezek. 19.15: Magyar adás. 21: Operettelőadás a Studióból. Róma. 18: Rádiózenekar. 21.10: Hanglemezek. 21.45: Fantasztikus rádiójáték. 22.30: A massenzai bazilika szimfonikus hangversenyének közvetítése. — Varsó. 13.10: Könnyű zene. 14.05: Hanglemezek. 17: Zsidózene, énekszámokkal. 18.25: Szalonzenekar. 23: Chopin-

hangverseny, Polonaise. Nocturno. Impromptu. Négy mazurka. 23.45: Tánczene.

VASÁRNAP, JULIUS 29.

Bucuresti, 11.30: Egyházi előadás és zene. 13: Rádiózenekar. 13.45: Botez Titi énekel. 14.40: Könnyű lemezek. 18.15: Román zene. 19.05: Tauster—Seidmann-jazz. 20.45: Lemezek. 21: Hetiszemle. 21.15: Lázár Mircea áriaestje. 21.40: Rádiózenekar. 23.30: Zene a Lido-fürdőből. — Budapest I, 10.45: Hírek. 11: Róm, kath. istentisztelet. 12.15: Görögkatholikus istentisztelet. 13.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 15: Hanglemezek. 16.45: Kétzongorás jazz-számok. 17.50: „Má-

465

NAPOT, LEVEGŐT, VIZET, HEGYET, ERDŐT, TENGERRANDOT, SPOROT, SZÓRAKOZÁST

nyújt önnek egy EUROPA pausálkura az alábbi fürdővárosokban:

PÜSPÖKFÜRDŐ, VATRA DORNA, BUZIÁS, SOVATA, TUSNÁD

és a feketetenger partján **CONSTANTA, MOVILA TEKIRGHIOI — CARMEN SYLVÁN, TURR- GHIOL-BAI, BUDACHI-CORDON, EFORIA- PLAGE** és az **O. C. T. (tenger barátok) sátor- táborában. Dorna-Vatra fürdőhelyre jelentkezé- ket július, augusztus és szeptember hónapokra, mindig az előző hónap 25-ig fogadunk el**

Információ, árak, jelentkezés:

a Sándor (Europa) hivatalos menetjegyirodában

Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefektu- rával szemben.

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZÁRON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT!

„OLLA“
prophylaktikus ké-
szítmény, vegyileg
es mikroszkopilag
ellenőrizve
a lehető
legnagyobb
garanciát nyújtja.

Ugyolyon az „OLLA“ névre!

2699

tyás király anekdotákban. 18: Az 1. honvédegyalge- red fuvózenekara. 19: Fábry Frigyes utiraiza. 19.30: Bertha István szalonzenekara. 20.30: „Nyári minden- féle“. 21: „A virágok zenéje“. Rádióegyveleg. 22.30: Hírek, sporteredmények. 23: A Bachmann szalon- és jazz-zenekar műsora. 23.30: Raphael Lanes gondoká- zik, zongorán kíséri Polgár Tibor. Utána: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 11.15: Lemezek. 12.20: A szimfonikusok hangversenye. 13.30: Szóra- koztató zene. 17: Brahms: C-dúr zongoratrió. 18: Ál- lástalanok zenekara. 20.25: Hejnrich Elza (szoprán) Wolff-dalokat ad elő. 21.05: Rádiózenekar. Strausstól Lehárig. 23.20: Híres zenekarok lemezei. Utána: Brun- ner-jazz. — Belgrád. 20: Ünnepi hangverseny az orosz Szent Vladimir napja alkalmából. 21.30: Rádiózenekar. 23: Zene a Kraljevina-vendéglőből. 24: Paljetak Vlaho divatos dalokat énekel. Utána: Tánclemezek. — Ber- lin. 14.10: Szórakoztató zene. 15.15: Lemezek. 17: Mandolin- és xilofonzene. 19: Grhdeis Siegfried Liszt- műveket zongorázik. 21: Opera-est. Utána: Kis rádió- zenekar Borrics szopránal, szórakoztató és tánczene. Deutschlandsender. 15: A békakirály, játék gyerme- keknek. 16: Vidám lemezek. 18.45: Vidám vélemények. 19.10: Basszuslemezek. 21: Tarka táncest vidám törté- netekkel. — Königsberg. 13: Indulók Stralsundból. 14.10: Déli zene Kölnből. 16: Szórakoztató hangverseny. 17: Operai zenekar. 21: Weber: Asz-dúr zongoraszonáta. Leipzig. 16: Vándordalok a Hitler-ifjuság előadásában. 17: A drezdai filharmonikusok szórakoztató zenéje. 18.20: Berber-vonósnégyes. 19: Tarka lemezek. 21: Szimfonikusok. 22.20: Puccini: Gianni Schichi, egy- felvonásos vigopera. — Milano. 20.40: Sport, lemezek. 21.45: Róma műsorának közvetítése bemondás szerint. Pozsony. 11.15: Lemez. 18.30: Rádiózenekar. 19.15: Magyar műsor. A jövő hét zenei műsorból. Men- delssohn: E-moll hegedűverseny. 23.20: Magyar hírek. Hírek magyarul külföldre. — Varsó. 12.50: Egyházi zene lemezek. 13: Krakkói kúrtész. 13.10: A szimfo- nikusok operai hangversenye. 15.15: Sziléziai dalok. 16.15: Régi keringők lemezek. 17: Könnyű zene da- lokkal. 20.15: Könnyű zene. 21.12: A rádió szimfonikus zenekarának népszerű hangversenye. 23.30: Kedvelt lemezek. Utána: Tánczene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

ALKALMAZÁS.

ROMAN OKLEVÉLLEL bíró gyógyszerész keres augusztus 1-re 1000 lei és teljes ellátással. Gyógyszertár Cefa, Bi-hor. 3044

SZOLID bejárónő, kinek férje nincs, je- lentkezzék az Aradi Közlöny kiadóhiva- talában. 3045

LAKÁS.

Kiadó különbejáratu szoba teljes ellátással 1—2 szerény fiatalember vagy diák részére, Bul. Carol 81., I. em. 4. 1491

2 szobás, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Cimeket az Aradi Köz- löny kiadóhivatalába kérek leadni. 2141

KERESEK augusztus 1-re a belvárosban 8—10 szobás lakást, esetleg 2 ötszobást. Ajánlatokat „Pontos fizető“ jellegre a kiadóhivatalba.

HÁROMSZOBAS uccai lakás ujonnan festve, azonnalra kiadó. Str. Gojdu 15. 3046

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó: 370x250 szép hazai perzsasző- nyeg, keleti és hazai perzsák, ó-német ebédli, 1/2 hálók, gyapjufonál perzsasző- nyeg csomózásához, továbbá tükrök, egyes butorok, dísz tárgyak, jégsekreány, stb. — Keresünk egyes perzsasző- nyeg-csomózó leányokat. — Kere- sünk hálószobákat, ebédlöket, antik és modern butorokat, szőnyegeket, vitrin- és vitrintárgyakat, sublodot, rézüstöt üst- házzal. „ARS“ bizom. üzlet Str. Emin- nescu 80. (Ortutay-palota.)

Eladó 1 drb. 4-es
Wertheim - kassza,

20 mtr. folyosórás, 20 mtr. sírrás.

Ugyanott lakatos-tanulók sürgősen fel- vétetnek. Bőve bet: Weisz Jenő la- katos Arad, Bulv. Reg. Maria 21. 3015

ALKALMI VÉTELEK! Komplet urí szoba 14.000 lei hálószobák 1600 lei, fehér konyha. Singer varrógépek ebéd- lö kredencek 1800, székek, fotelek ebéd lö divány, márkás zongorák 6000-tól, csillárok, gvári és perzsaszőnyegek, író asztalok, dísz tárgyak, ezüstök, üzletbe- rendezések, schöberli fotek, kasszák, fali tükrök, árnybetétek, írógép 1800-tól, jégsekreányek stb Zálogtárgyakra a leg magasabb összegeket csak az általunk képviselt timsoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vál- lalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul Reg. Maria 13., Dácia mellett.

Üres vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak!
Távirat cím: „HUNGARIOTEL“.

OKTATÁS.

Internatul de fete evraie.

Izr. Leányinternátus felvesz bent- lakó növendékeket. Kitűnő ellátás és corropetalás. 2983

Steiner, Strada Iosif Vulcan 4.

Javitó-

és felvételi vizsgákra lelkiismer- tetesen előkészítünk o l e s ó n
STEINER - internátus,
Str. Iosif Vulcan 4. 2982

KÜLÖNFÉLÉK.

Szabó Károlyné, okl. szülésznő. La- kását: Calea Ardealului 41. sz. alól, a Str. Mos Ajun 24. alá helyezte. 3043

Beraktározást nagyon olcsón vál- lal Comissio, Dacia kávéház mellett.

Egy kis Wertheim kassza jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadó- jába kérjük leadni.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny ki- adóhivatalában. 100